Sgéalta d'innis Máirtín Pháidín Shéamuis 'ac Donnchadha as Roisín na Mainiach Carna Co. na Gaillimhe. 'na theach féin ar bhruach Loch a' Chaola Seadh d'innis sé iad, sa mbliain 1935.

Dá sgéal atá sa leabhar

Sgéal Chuc Bailbhe Uí Lí

agus

Sgéal Bainríoghan Ghleanna Uaiguis.

Sgéal 'Cut baile in Lí:

Bean a bhí in áit éicint i gConndae na Gaillimhe, baintreach a bhí innti agus bhí inghean aici. Ach bhíodh sgata mór cearca acab ag an máthair agus ag an inghean. Diabhal mórán achair go bhfaca sí coileach mór a tigheacht an aonfhacht leis na cearca ag ithe, ní fhaca sí aon choileach ariamh a bhí chomh mór leis. D'éirigh an inghean amach agus maide aici agus braith mór a bhí aige a dhul 'gá bhualadh. Níor léig faitcíos di aon bhlas a dhéanamh air, d'fhan sé 'n aonfhacht leis na cearca gur ith sé an méid a bhí le n-ithe acab a congnamh dóibh.

buail sé leis ansoin. Táir na
ṁáirneaċ arís rinne sé an
cleas céanna, ṫáiniġ sé 'gus
d'fan sé 'na aonfaict leóṫab
gur iṫ sé 'ḋóṫain 'gus ní
raiḃ aon ḃeann aige ar
inġean na baintriġ. D'imṫiġ
leis ansoin. An tríoṁaḋ
lá bí inġean na baintriġ
gléasta suas "má ṫagann
sé inniu" adeir sí "féb-
céird a d'eiriġeóċas suas
ní'l baoġal a bheiṫ naċ
ḃfe[…]ċfaiḋ mise le na ṫroiḋ."
Ḃuail sí amaċ agus maide
aici agus nuair ċorruiġ an
coileaċ arṫain gur ḃuail
sí anuas sa druim ḋen
ṁaide é agus ġreamuiġ
an maide ḋen coileaċ

agus ġreamuiġ sise ḋen ṁaide agus
d'árduiġ sé léi í. Ṫáiniġ sé i
ngleann idir ḋá ċnoc ní fada
sí aon ġleann ariaṁ níos deise
ná é agus sgaoil sé 'maċ í.
"Ná corruiġ as sin anois" adeir
sé "go dtuga duine eicínt as
tú". Ċuir sé geasa uirṫi
gan corruiġe as agus d'imṫiġ
sé féin. Ḃí sí caoineaḋ
agus ní raiḃ aon ġair aici
corruiġe as. Ní mórán aċair
a ḃí sí ann nuair a ċonnaic
sí cat mór slap. Ṫáiniġ an
cat ċoṁ fada léiṫi. "Innis
céard a ċuir ansoin ṫú"
adeir an cat. "Innis níl fios
ann" adeir sí. "Bíoḋ eiriġ 'do
ṡeasaṁ anois" adeir a cat
agus ṫiuḃrfaiḋ mise abaile ṫú

Ṡiubail an cat amaċ ruiċe go
raiḃ sí i ngar don ṫeaċ. "Tiocfaiḋ
fear go d'iarraiḋ-sa máireaċ"
adeir sé "agus ar a ḃfaca tú
riaṁ ná teiriġ 'n-aonfeaċt leis.
Abair náċ ngaḃfaiḋ tú le aon
fear go deo go siuḃalfiḋ tú
amaċ ṫú féin. Agus ansoin
ma ḃiaḋ sin faoi ċeann
cupla abair le do ṁáṫair lón
a ġléasaḋ duit agus siubail
leat agus cébrí áit a scarfaiḋ
tú ní ḃeiḋ fios aige agus ní
mór duit neart beannaċtaí
ó do ṁáṫair." Ḃíoḋ do- ar
maidin lá'r na ṁáireaċ
nó an dara lá ṫáinig fear
dá iarraiḋ ar ċapall.
"Ḃí amuiġ" adeir sé. "Tuige"
adeir sí. "go dtéiġ tú an

aonḟaċt liomsa". "Ní ṫiocfad
uimpe" adeir sí. "Naċ maiṫ
ċuaiḋ tú 'n aonḟaċt le fear
arú inde nuair a d'fága
sé sa ngleann ṫú" "Ní fear
a bí ann" adeir sí "aċ
coileaċ." "Ní ṡeaḋ uimpe
adeir sé "aċ fear". "Ní
ṫiocfaiḋ mé 'n aonḟaċt le
aon fear go bráṫaċ"
adeir sí. Ní raiḃ aige aċ
iompuġaḋ ar ais arís. Ní
ḋeaċaiḋ sí an aonfaċt
leis. Ar maidin lá'r na
ṁáireaċ nuair d'eiriġ
sí dubairt sí le n-a
máṫair lóin a ġléas di go
dtéiġeaḋ sí a cuarṫuġaḋ
a fortún." "Tabair isteaċ
uisge i ngrun" adeir an

Ṁáṫair. Breaṫnuiġ sí ina
timpeall. "Ní feicim aon
tSoiṫeaċ ann" adeir sí.
"Taḃair leat an criaṫar sin
ar an mballa agus taḃair
isteaċ a lán uisge agus
déanfaiḋ mise rán duit"
adeir a ṁáṫair. Ṫug sí
léiṫi an criaṫar agus ċuaiḋ
sí amaċ ag a tobar agus
níor ṫeiṫuiġ an soiṫeaċ a bí
aici léiṫi. Nuair a bí sí dul
a cromaḋ sa tobar ṫáiniġ
an ċaróg ar a ciońn. Bag,
bag adeir a ċaróg. Bain
dóib, suaiċ dóib, buail dóib ar
poll a ċriaṫar agus
coinneóċaiḋ sé díon" adeir
sí. "Is fíor duit é a ċaróg
adeir sí. Ḃain sí an dóib

agus ṡuaiċ sí í agus ċuir sí
ar poll an ċriaṫar í agus
ṫug sí isteaċ a lán uisge.
“Anois adeir sí” dean an
oiread ráin agus a ḟliuċfas
an méid sin uisge céibí
ṫait a ġcuirfid ní é - an
ḟad 's beag ní dá déanaim.”
Rinne sí aon ċáca amáin
den méid adfluiġ sé - agus
ba uaiḃeaċ an cáca
é - ḟreisin. Nuair abí sé -
bruite rinne an ṁáṫair
dá leiṫ de. “Cé is fearr
leaṫ” adeir sí “an leaṫ
mór is mo mallaċt ná
an leaṫ beag is mo
beannaċt.” “Is fearr
liom an leaṫ beag is do
beannaċt” adeir sí.

Ċuir an ṁáṫair an cáca
ar fad léiṫi agus ċuaiḋ sí
suas i mbarr a tiġe
agus bí sí cur beannaċtaí
léiṫi gur imṫiġ sí as a
hamharc. Siubal léiṫi
anois agus sgearr go
dtáinig ocras uirṫi agus
ċeap sí dá dtéaġfaḋ sí
go dtí áit a bit a mbeaḋ
uisge go suiḋfeaḋ sí síos
agus go n-íosfaḋ sí an cárán.
Sgearr go dtáinig sí go
dtí áit a ċeap sí bí an-
deas agus nuair a
ḃreaṫnuiġ sí 'na timpeall
céard a ḃeaḋ ann aċ
tobar. Bí uaċtar meala
agus íoċtar ~~meala~~ fola ar a
tobar. Suiḋ sí síos ansin

agus bí sí ag iṫe, bí sí tumaḋ
an ráin sa tobar. Ní raiḃ
sí ḃfad ag iṫe nuair a
ṫáinig Coileáinín beag." Ḃfuil
ċuiltín na cnáimín, cuid ar
leiṫ, no ~~[illegible]~~ comṁreaċt le
ṫaḃairt aid dom féin ná
le hagaiḋ mo ċuid coileáiníní."
adeir sí. "Ó muise go deimin
tá" adeir sí "agus ní
ṫosfaiḋ mé aon blas níos
mú go dleagaiḋ mí i ḃpáirc
liom." Ċuaiḋ sí i ḃpáirc léiṫi
ansoin agus nuair a bí
a nḋóṫain iṫe acab
dubairt sí léiṫi an ċuid
eile a ṫaḃairt ag na
coileáiníní. "Níl aon
ċoileáinín ann" adeir sí
ach Coinnig le tagaiḋ féin

~~agus an in Árd Ríoġ~~
~~atá sé 'na Commuiḋe~~
agus Árd Rí é

é; an áit a ḃfuil tú ḋul ní
ḃeiḋ tú ann indiu agus beiḋ
inse an aonfoċt leat níos mó
agus múinfiḋ mé an beolaċ
ḋuit." bhí siad a siubhal ansoin
go raiḃ deamhain agus
deire an lae a druidim
leoṫab. ṫáinig siad asteaċ
i mboṫáinín beag. leig siad
ṫarṫab an oiḋċe ann. nuair
a d'éirig siad ar maidin
bhí bricfeasta maiṫ aċab.
"beiḋ tú luaṫ go leór anoċt
san áit a bhfuil an fear sin
a ṫáinig go ṫiarraiḋ. foċaḋ
aca ann atá faoi
ḋraoiḋeaċt," agus adeir sí
"ná déan ḋuṗa rud a biṫ
dá n-iarrfaiḋ sé ort."
Dubairt : an Coileáinín léiṫi

gan a ḋul sa gcúirt go mbeaḋ
sé ~~an~~ ma oiḋċe. Ḃeannuiġ sí
isteaċ ann le tuitim ḋuḃ
na hoiḋċe. Ḃí fear breaġ
istiġ. Ċuir sé fáilte rúiṫe.
"Ná raiḃ sé ċoin maiṫ ḋuit
a ṫiġeaċt an aonfaċt liom
féin" aḋeir sé le me-
leanaṁaint. "Níor lean
mise ṫú" aḋeir sí "ní
raiḃ fios agamsa cá raiḃ
mé ḋul". "Séard tá ionam
sa" aḋeir sé "fear a
ḋteastóċaḋ cailín a
gcoinneoċaḋ uaim agus níl
cailín a bíṫ i ndon seasaim
na mo ċomairle a ḋéanaṁ."
"Ní anam mise ~~naċ~~ go mb'féidir
naċ seasfainnse leaṫaċ
an oiread" aḋeir sí "Caiṫfiḋ

tú seasaim" adeir sé- mar
ní ṫóigfiḋ mise cor a. ḃiṫ
ṫú mar a ~~ḋtóigfi~~ ndeanfaiḋ
tú aimsir trí bliana liom."
" Deanfad" adeir sí. "Agus
Caiṫfiḋ tú ċuile ṡórt iarrfas
mé ort a ḋeanamh" adeir
sé. "Ní ċaiṫfead" adeir
sí "ní ḋeanfaiḋ mé aon
rud naċ mbeiḋ ceart."
Ċaiṫ sí ann ansoin agus ní raiḃ
cailín a ḃiṫ le fagáil a ḃfearr
ná í. Nuair a ṫaitnig sí leis
Ċoin mór ansoin ṫug sé eoċaireaċa
ċuile ṡeomra sa teaċ dí.
"Féudfaiḋ tú ċuile seomra sa teaċ
oscailt leóṫab sin" adeir sé-
"aċ a bḟeiceann tú an
seomra sin a bḟuil an
ċúlaiṫ naiṫne air na-bíoḃ

don ḋéarlaġaḃ a.ḋ leis siúd "adeir
sé. D'imṫiġ léiṫi agus ḃí sí ḋul
ṫríd a teaċ agus ní raiḃ cailín
a ḃí ann aḃí ċoṁ maiṫ léiṫi
agus ḃí an-ṁeas aige uirṫi. Lá
annsoin "ní mór duit a ḃeiṫ 'ḋo
ṡuiḋ go moċ a ṁáireaċ" adeir
sé "tá dreaṫair liomsa ina
ċomnuiḋe i mbéul feisce agus
caiṫfiḋ mise dul ar cuairt
aige." D'eiriġ sí ar maiḋin
agus ġléas sí a ḃéiṫlí 'ḋó agus
ḃuail leis. "mise ḃeiḋ fios agam
sa" adeir sí "ċé'rḃ tá sa
seomra indiu." Ċuaiḋ sí
agus ḃain sí an glas den
tseomra agus nuair a
ċuaiḋ sí ~~síos~~ steaċ ann ċuaiḋ sí
síos go dtí na glúine i
bḟuil agus ní raiḃ aon

blas le feiceál aici ann aċ mná
marḃ. Ṫáinig sí aniar anṡoin
agus ṫuit sí í féin agus ḃain
sí ḋíṫ an fóil aċ spota beag
a ḃí ar ċlonn a glúin, agus ṫosnuig
sí a caoineaċaṫ agus 'ga
bualaḋ féin faoin ṫalaimh.
Breaṫnuigaḋ eicíut ḋáṫ ċug
sí ċonnaic sí cut glas le hais
na teine. "A" adeir a Cut
"b'fearr duit gan a ḋul sa seomra
sin." "B'fearr" adeir sí. "Goil
anois" adeir sé "sin mná atá
marḃ aige sin uilig" agus adeir
sé "tá sé imḋoniaḋ sin a
ṫóigṫeál lá a ḃí a ṫograċaiḋ sé.
agus nuair a ṫiocfas sé sin
abaile inḋiu beiḋ fios aige go
raiḃ tusa sa seomra agus
nuair a ḃreaṫnóċaiḋeas sé

ar a spota fola sin beiḋ mé féin
marḃ. Aċ teanam uait an
aonḟaiċ liom sa ~~tom~~ anois
go ḟoilleaċ." Ċuaiḋ sé amaċ
agus ċuaiḋ sí an aonḟoiċ
leis agus ṫug sé ag tom
ḃroḃ í. Nuair a ṫáinig stad
ag a tom. "Ḃfeiceann tú an
ḃroḃ is aoirde sa tom" adeir
sé "beir uirṫi agus tairrinġ í
ċoim sgioḃṫa is féudfas tú
é agus leag ~~ar an~~ bun an
ḃroḃ ar an spota atá ar
do ġlúin agus deanfaiḋ sé
go maiṫ í agus ḃfeidir naċ
mbeaḋ fios ag a ḃfaṫaċ go
raiḃ tú sa seomra agus
leag ar ais an ḃroḃ arís.
Ḃain an ḃroḃ an fuil ḋi. Nuair
a ṫáinig an faṫaċ abhaile

breaṫnuiġ sé ar a ġcúlaiṫ. "Bí
tú sa tseomra" aḋeir sé. "Ní
raiḃ mé" aḋeir sí. "Crap suas
do ċóta" aḋeir sé. "Nać aisteaċ
an ruḋ aḋ le iarraḋ orm mo ċóta
a ċrapaḋ suas" aḋeir sí. "Níl
mé ag iarraḋ ort é ċrapaḋ
aċ suas ṫar go ġlúin" aḋeir
sé. Crap. Má bí tú ann
níl sé le naiṫne aċ tál ort"
aḋeir sé. "Aċ bí tú ann"
aḋeir sé, "aċ má bí féin
ní féuḋfaiḋ mise aon blas a
ḋéanaim ort" aḋeir sé.
Bí sí a ḋéanaim a gcraiṫe
amṡoin níos mó, go ḋtí
oiḋċe a ḃfaca sí a fanaiċt
ina suiḋe é. Ní raiḃ fios aice
beó cé'n fáṫ a raiḃ sé
fanaiċt ina ṡuiḋe agus

ḋfan sí a faireaḋ air. Connaic
sí ag dul amaċ é agus lean sí
é. Níor stop sé go nḋeaċaiḋ
sé go ḋtí an roilig agus
ṫairrinġ sé corp amaċ as
agus ṫosaiġ sé 'ġá iṫe agus
nuair a ċonnaic sí 'ġá iṫe
é rit sí agus ḋ'airiġ sé í.
7 lean sé í. Nuair a bí
sí a riṫ ċaill sí a bróġ agus
nuair a ṫáiniġ seipean isteaċ
bí an bróġ aige. "Cá raiḃ tú
nuair a ċaill tú an bróġ"
adeir sé: "bí mé tabairt
bainne don laoġ" adeir sí:
"Cá raiḃ tú nuair ~~a bí~~ a
ċaill tú an bróġ" adeir sé:
"bí mé tabairt bainne don
laoġ" adeir sí, agus dubairt
sí trí huaire 'na ḋiaḋ

sin é. "abair 'Cat baile ní lí'"
adeir sé. Bhí an Cat ar an
teallach ach ní faca an
faṫach é. "Ná habair" adeir
an Cat "ach abair do 'Ċat
breaġ glas'". "Mo Ċat breaġ
glas" adeir sí. "Abair Cat
baile ní lí" adeir sé. "Ní
ḋéarfad" adeir sí "ach déarfaiḋ
mé 'Mo Ċat breáġ glas'". Ní
ḟéudfad sé aon blas a
ḋéanamh uirṫi ansoin
mar nár ḋubairt sí aon
rud a déarfaḋ sé léiṫi a
ráḋ. Bhí bliain ṡuas aici
ansoin. "Ní raiḃ mé go do
ċoinġbeál ach an bliain sin"
adeir sé. "Tuiġe" adeir sí
"caiṫfiḋ tú mise a ċoinġbeál
trí bliana". Ó Coinneóċad"

adeir sé "aċ ní ḃeiḋ tú anseo.
Cuirfiḋ mé go dtí mo ḋreáṫair
go béal an ṫí ú." "Céin sórt
bealaċ atá leóṫab" adeir sí. "Tá
siad pósta le trí bliana" adeir
sí agus níl aon ċlann acab.
"Ḃfuil aon ḋuine an aonfaċt
leóṫab" adeir sí. "Tá mo
ṁáṫair" adeir sí. "Tuige nár
ċoinnig tusa do ṁáṫair"
adeir sí "naċ ḃfuil fios
agat má tá siad contráilte
le na ċéile go ḃí an ṁáṫair
is ciontaċ" adeir sí. "Ó
ní ċoinneóċainn" adeir sé
"ní ḃeaḋ aon ġraiṫe agam dí."
"Déanfaiḋ sin" adeir sí "is
cuma liom." Ṫug sé ann í,
D'fága sé ann í. Ní raiḃ cur
síos a ḃiṫ leis an mbaṫal

a ḃíoḋ an fear a ċur ar a
mbean a ġabáil uirṫi agus
ba í an ṁáṫair ba ciontaċ.
Bíoḋ sise ag iarraiḋ a ḃeiṫ
deanaṁ Réiḋteaċ eatarṫa
agus ní raiḃ aon ṁaiṫ ḋi ann
Seaċtṁain abí sí ann an
sin nuair a ṫáinig an fataċ
mór ar cuairt arís. Nuair
a ċonnaic sise a teaċt é –
"Seaċt gcéad fáilte roiṁat"
adeir sí "an maigistir a
b'fearr abí ann ariaṁ".
"Ná bac leis sin" adeir se-
ise abair ~~mo ċut breaġ~~ Cut
bearla ní tí." "Abróċaiḋ mo-
mo ċut breaġ ġlas" adeir
sí. ~~Sead~~ Céad uair eile
ansom a ċosnuig an fear a
bualaḋ an bean dubairt

sí leis isteaċ léiṫi mar
mar ġeall ar ċlann a ḃí
sé léiṫi go mbeaḋ clann aig
an mbliain faoi ċeann bliana
agus ní ḟaca tú aon ḟear
ariaṁ ansoin ba sásta ná é.
"Tiubḟaiḋ tú leat Táiġe agus an
ḃean sin" adeir an Cat léiṫi
agus tiúḃrfaiḋ tú leat iad
go dtí áit a spáinfiḋ mé
craobaċa beaga a fás agus
má ḟágann tú an oiread
uisge faoi ċeartar acab
agus go gcoisgfiḋ sé a tart
(mar tá tart mór uirṫi)
beiḋ sí ceart aċ mar a
ḃfaiġ ní'l aon ḃiaraiṁail
ann di" adeir sé. Ṫug
sí léiṫi Táiġe agus an ḃean
go dtí an áit ar spáin an

Cut na craoḃaċa sí agus ċuir
sé uirṫi aon uisge ḟáġail ann,
aċ go sílfeá go raiḃ ḃun
Ceann acab plúiḋ agus ċur sí
ialaċ uirṫi é sin iṫe. "Ní
ḋeanfaiḋ tú anois aon ṁaiṫ"
adeir sí "go ḃfaiġ tú do ḋóṫain
le n-ól as soiṫeaċ gan aon
tóin. Ar nḋóiġ ní coinneóċaiḋ
soiṫeaċ gan aon tóin tada"
adeir a ḃean. Coinneóċaiḋ
adeir sise nuair a ġeoḃfas
tú an ruḋ ceart. Ġléasfaiḋ
mise suas caipín cuinneóige
ḋuit agus teiġre sa ċuile áit
leis agus nuair a ḃéas tú san
áit ċeart coinneóċaiḋ sé-
é. Ċuir sí láṁ i gcaipín na
cuinneóige anson dí. Ṫug sí
léiṫi caipín na cuinneóige

annsoin agus ċaiṫ sí dá lá ag
imṫeaċt leis agus nuair a ṫagaḋ
sí isteaċ ċuile oiḋċe ḃíoḋ an
ṁáṫair ag gáirí fúiṫi. An
tríoṁaḋ oiḋċe annsoin ḃí sí
millte gearrṫa agus ṫáinig an
ṁáṫair agus ḃreaṫnuig ~~an~~ sí
~~a~~ sí síos i gcaipín na cuinneóige
agus ṫáinig mar ḃeaḋ díomú
uirṫi agus ṫáinig sruṫ deoraċat
uaiṫe agus ċuir siad síos i
gcaipín na cuinneóige agus
líon siad í agus ní ḋearnaiḋ
an ḃean aċ breiṫ ar an
gcaipín agus é ól agus ċuir
an ṫanam as an ṁáṫair.
faoi ċeann trí ráiṫe annsoin
ḃí mac óg ag an mḃean.
ṫáinig an faṫaċ mór ar
cuairt aċab annsin: "Is

ait an ḃean ṫú" adeir sé; "tá
mac óg acab". "Tá" adeir sí.
"Abair Cut ḃaile Ur Lí"
adeir sé. "Déarfaiḋ mé mo
Ċut ḃreaġ ġlas" adeir sí.
Ḃí bliain eile istiġ an
tám sin aici. "Caiṫfiḋ tú
dul go béul feiste ag mo
ḋreáṫair eile" adeir sé.
Ċuaiḋ sí go béul feiste
anṡoin agus ní raiḃ aici an
sin aċ a comairle féin.
Ḃíoḋ an faṫaċ mór ann
an tuḃan na seaċtṁaine
ag iarraiḋ uirṫi Cut ḃaile
Ur Lí a ráḋ. Ḃíoḋ sé
ag iarraiḋ uirṫi é raḋ
a gcomnuiḋe, ~~go~~ ḃí sé
go ḃfaiġeaḋ sé í ġá ráḋ
gan ḃuiḋeaċas. Mar

abí sé i ngar don ~~bliain~~
bliain a ḃeiṫ ṡuas aici arísṫ
ṫáinig Caiptín soiṫiġ isteaċ
san oiḋċe sa teaċ seo.
ba as an tír fó ṫuinn é.
Ḋeaman blas gur ġlac sé
gráḋ ḋon bean seo, agus
d'iarr sé uirṫi a bpósfaḋ
sí é. dubairt sí go
bpósfaḋ. "Ná pósfainn" adeir
sé 'tá sé ċoṁ maiṫ duit
a ṫeaċt an aonḟeaċt liom
don tír fó ṫuinn". Cuaiḋ
siad agus pós siad. nuair
abí siad pósta annsin
ċonnaic sí an Cut glas
agus dubairt sé léiṫi
gur maiṫ a rinne sí é
go raiḃ an táḋ uirṫi agus
a ḃeiṫ imṫiġṫe ó na fataiġ.

Dubairt an cat léiṫi ansoin
"Nuair a ċuaiḋ an baisṫiġ leat
agus ċailleaḋ mé ġeall mé
go ndeanfainn ċom maiṫ duit
agus d'féadfainn. Bí fios agam
go marḃóċaiḋ na fataiġ
tú agus is mé a ṫáinig
mo ċoiléaintí ċom fada
leat."

Ċuaiḋ sí féin agus an
Caiptín Soitiġ don Tír
fó Ṫuinn.

30/6/35

Nuair a d'imṫiġ an bean ansoin
go Tír fó Ṫuinn ṫáinig bean ċom
fada leis an máṫair. "Tá tinġean
imṫiġṫe" adeir sí agus í pósta
ag Caiptín Soitiġ ~~ag~~ ar an

tír fó ṫuinn. Agus ṫáiniġ mise
ċoṁ fada leat" adeir sí. "tiocfaiḋ
an fataċ ċoṁ fada leat arís"
adeir sí agus beiḋ sé go do
ṡáiṁeáil a ceapaḋ go bfuil
ingean eile aiġ. Agus beiḋ sé
síul a tabairt air giḋ duit"
adeir sí "ingeall ar
tuarasdal tingean agus ná
glac uaiḋ é" adeir sí. "Ná
bíoḋ tada le deanaṁ aiġ le
aon blas an baineans leis"
adeir sí. Nuair abí sí
'gimeaċt ansoin "tiubraiḋ mé
cuairt eile fós ort" adeir sí.
Ḋimiġ an bean ansoin agus
la·R na háireaċ ṫáiniġ an fataċ
ċoṁ fada léiti. Nuair a ṫáiniġ
an fataċ ċoṁ fada léiti "Ḋimiġ
tingean uaim" adeir sé-

"Is fuaraċ a sgéul é sin aim sa"
adeir sí. "Bíoḋ" adeir sé- tiubraḋ
mise neart oirġiḋ anois ḋuit
ag uċt í ḃeiṫ agam" adeir sé.
"Naċ ḃfuil inġean eile a.d."
adeir sé. "Níl" adeir sí.
"Naċ ḃfeicim í" adeir sé.
"Ní liom sa í sin" adeir sí.
"Inġean dreáṫara dom í sin.
Inġean tatliúra atá innte
atá ansoin ó ḋimiġ mo
inġean. Aċ níl aon ḃaint
aim sa tada beiṫ le deanaim
a.m teiċi. Aċ ~~teiaiġ~~ teiġriġ
ċoṁ fada le na haṫair agus
naċ ṫugann sé ḋuit í tugaḋ.
Ċuaiḋ sé go dtí an tatliúr
agus d'fiarruiġ sé ḋé a
dtiubr~~fuḋ~~ sé dó an
inġean. Bí an tatliúr

ḃí an ṡúil san airgead aige
agus duḃairt sé go dtiuḃraḋ.
Seaḃac blas go dtug sé mála
mór airgid dó agus nuair
a ċonnaic an tailliúr
an tairgeaḋ ní raiḃ aon
ċuimre ar an inġean níos
mó aige. Nuair a ṫáinig
sé ċom fada leis an mbean
ansan ḃí an tailliúr an
aonfaċt leis. "Gaḃfaiḋ tú
an aonfaċt leis" adeir a
tailliúr leis an inġean".
"Gaḃfad" adeir sí "tuige
nać ngaḃfainn." "Níl níl
aon ċall faitċíos duit" adeir
sé. "Sérid tá iomamsa árd
rí" adeir sé. Agus tá mé
cuartuġaḋ cailín le naoi
mbliana" adeir sé agus

níl mé fágail aon ċailín a
ṡeanfaḋ mo ċomairle agus tá
sin a fágáil dáiḃ orm" adeir sé.
ḃí capall aige agus ḃuail sí
suas ar a ċúla go dtáinig siad
ina cúirte. Ṫáinig siad isteaċ
sa gcúirt. Ṫug sé dí na heoċracaí
le haġaiḋ cuile ṡeomra oscailt.
Féudfaiḋ tú cuile ṡeomra
oscailt leóṫab sin" adeir sé:
aċ a ḃfeiceann tú an seomra
a ḃfuil an dorus uaiṫne air
ná gaiḃ isteaċ ann sin."
"Cá ḃfuil an eoċair le na
agaiḋ sin" adeir sí. "Seo í
í" adeir sé: "Tóig de í sin
adeir sí. "Ní féudfaiḋ tú
ráḋ go mbeiḋ aon déarṫeáil
ann sa leiṫ" adeir sí. D'imṫiġ
leiṫ agus ṫug sí dó an eoċair

ḃí sí déanamh a ġraiṫe. Ní raiḃ
aon ċat ḋó tada iarraiḋ uirṫi,
bí ċuṫle ṡórt déanta aici. San
oiḋċe ansoin dubairt sé léiṫi
“Caiṫfiḋ tú fanaċt leat féin anseo
go ceann seaċtmaine tá mise
dul go béal feirste.” “Agus céin
ġraiṫe atá go béal feirste aiḋ”
adeir sí. “Dreáṫair liom atá ann”
adeir sé agus tá sé dul a
pósaḋ iníon rí agus ní féudfaiḋ
mé féin a ṫeaċt go ceann
seaċtmaine.” “Agus” adeir sí
arnú ní fanfaiḋ mise anseo
liom féin” “Tuige naċ
bh-fanfá” adeir sé. “Tuige
naċ dtiubarfá an aonfaċt
leat mé” adeir sí. “Níl tada
le déanamh anseo aċ na
beitidiġ a bleáġann agus naċ

ndeanfaiḋ fear ar a páiġ é sin
ṡuiḋ atá sa teaċ sin ṫall".
"Is aiṫ an bean í" a deir sé.
"Bioḋ ḟios aiġ naċ fear fear a
bíṫ ag imṫeaċt gan a ċoṫú"
a deir sí. Ċuaiḋ sé go dtí an
teaċ ba ġoire dó agus
ṡoċruiġ sé leis na beiṫiḋiġ a
ḃleaġann dó go ceann
seaċtṁaine agus féḃrí céaid
d'iarr sé íug sé dó é agus
bainne ṫaḃairt do na
laoġanna. D'imṫiġ leóṫab an
sin agus ḃuail leóṫab go
ndeaċaiḋ siad go dtí an
áit a raiḃ siad a ḋul ag
an obair. Ṫáir na ṁáiṫreaċa
aḃsoin ṫáiniġ an bean seo
arís ag an ṁáṫair (ag ṁáṫair
an ḃean a d'imṫiġ) agus

capall aici. Nuair a ṫáinig sí anson
“Muise” adeir sí “b'fuil corr a
ḃíṫ sa ṁac sin tá aiḋ”. “Níl
muise” adeir an ṁáṫair “corr a
ḃíṫ i gcos ná ṫáinig leis aċ
léir mar ċoimiġim rud leis aċ
é sínte ar leabaiḋ le naoi
mbliana” “bioḋ” adeir sí “cuirfiḋ
uisge iaḋaċ ar go gcoróċaiḋ sé”.
“Ní raiḃ ḟios aiḋ” adeir sí
“Céris d'éiriġ ḋó sin”. “Ní raiḃ
ḟios” ~~[illegible]~~ adeir sí. “an faṫaċ
mór a ċur faoi ḋraoiḋeaċt
é” adeir sí; “mar ní raiḃ
aon ḟear faoi 'n ḋoṁan abí
i nḋon aige féin aċ é sin agus,
ḃí fios ag an bfaṫaċ é sin
Ċuaiḋ sí suas ċoim fada leis
agus ḃuail sí slaitín ḋraoiḋeaċt
air agus d'éiriġ sé suas. “Tá

mé go maiṫ ar ċuile ċaoi agus"
adeir sé "ṡé níl aon spré-aṁairc
ino ṡúile". "beiḋ aṁarc ~~ino~~ 180 ṡúile
ṡál ḋá mbeiḋ sé an oiḋċe" adeir
sí. "Ingean ḋe Impereóir na Gearmáine
mise" adeir sí. agus ḃí sé-
comarṫa ḋóib gur mé an
ḃean ba breaġṫa faoin
ḋomhan agus ḃí an oiread
draoiḋeaċt aige sin agus gur
ġoiḋ sé ó m'aṫair mé agus tá
mé aige faoi ḋraoiḋeaċt le
naoi mbliana, agus cuir mé-
faoi ġeasa é gan bainṫ na-
pairṫ a beiṫ aige liom go deo.
agus tá ceaṫar mná marḃuiġṫe
aige agus beiḋ tusa-sa marḃ
freisin maraċ mise. agus tá sé
taḃairṫ mná leis agus a ráḋ
leóṫab "Cuir baile uilí" a ráḋ

agus ar a bpoinnte is a nabrócaiḋ
siaḋ ansoin é iaḋ a marbuġaḋ;
le neart feirge nuair nać
bpósfainn se é." Cuir sí an mac
suas a marcuiġeaċt ar an gcapall
ansoin. Ṫug sí léiṫi ansoin é nó
go dtug sí ċoin fada agus a bí
le siúl ag cúirt an fáṫaiġ é.
Ṫug sí ċoin fada le tom brob é.
"Bair ar a tom sin anois" adeir
sí agus mar a bhfuil tú láidir
níl tú indon í ṫarraingt agus
má tá tú indon í ṫarraingt
níl aon fear faoi'n doṁan
ċoin láidir leat agus níl an
fáṫaċ indon í ṫarraingt."
Rug sé uirṫi agus ṫairring sé í
agus an niaoiḋin uisge a ċuir
sí aníos bualeaḋ idir a dá
ṡúil air é agus ní raib aon

fear faoi'n domhan ba ġéire aṁarc
ná é ar a ċoiméad agus
buaileaḋ ar an mbean é agus
ḃí an draoiḋeaċt tugṫaí uaiṫe
ḋe aon iarra aiṁáin. Ṫug sí léiṫi
dabiaċ ansoin go dtug sí isteaċ
sa seomra é gur laiġeas sí
cúiġeaṙ ban abí istiġ ansoin
agus a gcuid fola tugṫuiġe go
mbeaċaiḋ siaḋ abaile acab
féin. Nuair abí an méid sin
déanta acab ġlanáil siaḋ suas
an ċúirt agus ċuaiḋ sí féin ⁊
an ḃean abaile ag an máṫair.

Ṫáinig an faṫaċ abaile ansoin
é féin agus a ċailín. Ḃí siad
cupla oiḋċe sa mbaile ansoin
sul ḋár labair an bean leis an
~~[illegible]~~ ḃfear aríst. An oiḋċe seo
ansoin buail an faṫaċ amaċ

agus níor stop sé go ndeachaidh sé sa roilig nuair a chualaidh sé go raibh duine curtha ann gur tharraing sé aníos é. Nuair a dhúisigh seisean dhúisigh inghean an táilliúra ina dhiaidh agus rud geal uirthi. Nuair a chonnaic sí a tarraingt aníos an chuirp é "ara súile móra bradaca tá mise breathnughadh ort" adeir sí. Breathnuigh sé uirthi agus dionnsuigh air ag ithe arist. "ara a shúile móra bradaca tá mise féin a breathnughadh ort" adeir sí arist. Breathnuigh sé uirthi agus d'ionnsuigh air ag ithe arist. An tríomhadh uair ar shubhairt sí é rith sé.

Bhí fios ag an mbean eile nuair a bhí a gcuirtí fearg air go n-ionnsuigheadh sé an

tom agus bí sí féin agus an fear
a faire ag an tom. Duḃairt sí
leis an bfear an tom a ċur
sa bpoll agus ~~nuair a ṫiocfaḋ~~
go dtiocfaḋ an tom leis an
bfaṫaċ agus nuair a ṫiocfaḋ
breiṫ ar a bfaṫaċ agus é ċur
síos sa bpoll agus an tom a ċur
ar a ċionn. Riṫ an faṫaċ go
ndeaċaiḋ sé go dtí an tom
agus ṫairring sé an tom agus
nuair a ṫairring ċuir an fear
eile síos sa bpoll é agus
ċomnuiġ sé ann é gur pluċaḋ
é. nuair a bí sé pluċta aige
ansoin ṫairring sé aníos é agus
ċuir sé go breaġ fiuntaċ
é agus ċuir sé tomba air.
nuair bí an faṫaċ curṫa aige
ċuir sé síos ar ṡagart meise

agus ar ċeiṫreaċ uisge gur ṗós
sé féin agus inġean impeároir na
Gearmáine a ċéile. Nuair a ḃí siad
pósta ansoin níl baoġal a ḃí
nár roinn siad go maiṫ le inġean
an tailliúra agus anois sí a
ṡaoṫruiġ uiliġ dóiḃ é.

Ċuaiḋ siad san an ṫeaċ agus
ċuaiḋ mise an cloċán. Ḃáṫaḋ
iad san agus ṫáiniġ mise. Níor
ṫug siad dom aċ brógaí páipéir
agus stocaí bainne ramal.
Ḃuailis leiṫ píġinn airgid.
Ḋ'ól mé tig croċuḃóir 'a croċuḃóir
é i gCaṫair Luimniġ. Ḃí an
coileaċ a riṫ orm agus dá
mbeirfeaḋ an ċearc orm
ní ḃfaġfaḋ sí deoir ionam.

8/9/38.

Sgéal Banríoġan Ġleann Uaiġnig.

Rí mór a ḃí in Éirinn fadó agus nuair
a ḃí sé in am pósta aiġe ċuaiḋ sé go
Sasana agus ṫug sé bean as — bean
mór. Ċeap sé ná raiḃ a ṡaṁail ḋe
ḃean in Éirinn. Pósaḋar. Ḃí siaḋ
an ṫonfaċt ansoin go raiḃ mac
seab. Nuair a ḃaist siaḋ é sé'n
tainm a ṫug siaḋ air Jack. Ní
mórán aois a ḃí sé nuair a
cailleaḋ a ṁáṫair. Ṗós sí ar a
bpointe boise agus ḃí sí
pósta ansoin go raiḃ triúr inġean
aici. Ní mórán aois a ḃí ag
Jack oṙṫab. Ḃí sé 'ġeiriġ suas
ansoin, ḃí an ċion ag a triúr
inġean air, ní raiḃ ċion a ḃiṫ
ag a ṁáṫair air aċ ḃí ċion ag

a leas ċoir air. Ṫug sé faoi deara
anois agus ṫug sé faoi deara
go raiḃ ní ba mó cion ag a ṁáṫair
ar na hinġeanaċa ná air féin.
Rinne sé aimsir leis a ḃfarroise.
Nuair a ḃí a ḃliain ṫuas anois
aige fuair sé bosca faoi ṫír
agus trí ribe ~~uma~~ gruaige
bean ann. Ḃí na ribeaċa i
ndon solus a ḋeanaṁ san
oiḋċe ċoiṁ maiṫ le solus a·ḃiṫ.
Nuair a ċonnaic sé an solus
san oiḋċe orṫab, dubairt a
ṫaṫair "sin gruaig mná"
adeir sé "agus má seaḋ
féin níl aon ṁaiṫ ḋuit-se
caṫuġ uirṫi. Níl aon ~~maiṫ~~
bean sa doṁan a ḃfuil an
solus sin ar a gruaig aċ
aon bean aṁáin agus tá

sé tinnt ar a ḋoiṫin a ḋul ċoiṁ

faḋa leiṫ. Agus sé'n áit a ḃfuil

an ḃean sin" adeir sé "san

aiṫ eiriġe toir, sa n-gle an uaignis

agus tá sé tinnt ar ḋuine ḃiṫ

i ḃfaḋaḋ amaċ." "Cuirim se faoi

ġeasa ṫú agus faoi ṁór ḋioṁuċ

na bliana ṡin" adeir a ṁáṫair

"gan an ḋára oiḋċe a coḋlaḋ

ar aon leabaiḋ ná an ḋára

béiḋḃí ita ḋe aon ṁias go ḃfeiġ

ṫú amaċ an ḃean sin." Ní

raiḃ neart air. "Is olc a ḃean

ṫú" adeir a ṫaṫair. "A! a

ḋeana go maiṫ ḋó atá mé"

adeir sí. Ḃuail leis ar maiḋin

lá'r na ṁáraċ. Sgearr a ċuaiḋ

sé nuair a casaḋ gearráinín

leis. D'fiarraiġ an gearráinín ḋe

cá raiḃ sé dul. D'innis sé ḋó

"Is olc an áit a bhfuil tú dul" adeir
a ġearráinín. "Bhfeicir go bhfaiġfeá
amaċ í aċ is fada an lá é;
caiṫfiḋ tú trealaṁ a ḋéanaṁ.
aċ a bhfuil aon ṁaiṫ do ṁarcaċ
leat." "Tá" adeir sé. "Má tá"
adeir sí "gaiḃ a marcuiġeaċt
orm-sa agus nuair ~~ḃeo~~ ceirtlín
duit agus nuair a ġaḃfas tú
ar ḃruaċ na farraige ċaiṫ amaċ
an ceirtlín agus déanfaiḋ sí
bóṫar rompa go dtéiġ tú don
Ḟrainnc." Nuair a ṫáinig sé
'on Ḟrainnc ansin ḃí sé
'g imṫeaċt leis oiḋċe ar ġaċ
teaċ agus nuair a ḃíoḋ mórán
le siuḃal aige ṫagaḋ an ġearráinín
'coṁ fada leis. Ḃí sé siuḃal
leis ansin nú gur imṫiġ
sé as an Ḟrainnc. Duḃairt

an ġearáinín annsoin leis annsoin go
ḋtiubraḋ sé ag faṫaċ i bprúisia é.
agus mar a ndéanfaḋ sé aon
ṁaiṫ le ṡiuḃal ag a ḃfaṫaċ naċ raiḃ
ḟios aige céarḋ a ḋéanfaḋ sé.
nuair a ṫug sé ag teaċt an faṫaiġ
annsoin é. "nuair a ṫiocfas sé
amaċ' aiḋ ḋéarfaiḋ sé- fú fa-
fiasóg fáġaim baloiġ an Éireannaiġ.
abair iupa naċ Éireannaċ
tú gur a ṡiuḃal annuġa aṫá sé-,
gur ar ~~a~~ a mbreaṫam tú.
, socróċaiḋ sé síos annsoin leat.
nuair a ġeobfas iupa socruiġ,
síos annsoin é- abair gur ~~af~~
mac leis ṫú, gur ṡiubaiṫ ḋo
ṁáṫair leat nuair a ḃí tú
tfear a ṡiuḃal ċoim faḋa le
ṫaċair i bprúisia. ḋéarfaiḋ sé
annsoin ḃí a ṫeiġise a.u.
ċuaiḋ sé isteaċ agus rinne

sé mar ṡubáiltí an ġearraitín.
"Tá seisear mac eile ámsa" abeir
a faṫac leis agus beiḋ tú an
aonṫaic leoṫab." bíoḋ sé ag
imṫeaċt an aonṫaic leoṫab
ansoin agus sé'n obair a bí
ar Jack a breaṫnuġaḋ indiaḋ
caiple. bí sé ḟáġail scoile
freisin ann. bí sé sunn aimsire
maiṫ ann ansoin. Ċuaiḋ an
faṫac amaċ ag iasgaċ lá agus
fear an aonṫaic leis. Ċonnaic
sé laċa fiaḋáin agus seaċt néin
aici agus ḋionnsuiġ sí a bualaḋ
ceann acab. Lár na mbáireaċ
ċuaiḋ sé amaċ arísṫ agus
ċonnaic sé an ruḋ ceuḋna
agus an tríoṁaḋ lá ċonnaic
sé arísṫ é. bí sean fear
glic aige agus ċuaiḋ sé go dtí

é- agus d'fiafruiġ sé- cén ċiall abí
leis. "bí seáċt ~~sé~~ ~~l~~ nuiḃe ~~[illegible]~~ aili sin" adeir
a sean ḟear glic" agus ba ċeart
di ceann aca a ṫaḃairt ḋom
deaċma". "tá mór ṡeisear mac
ann san" adeir an fiaċ agus
céurḋ a ḋéanfaḋ mé leóṫaḃ"
nuair a ~~[illegible]~~ ṫaġfas siad ag a
scoil ná hinnis tada ḋóiḃ"
adeir a sean ḟear aċ abair
go dtiuḃrfaiḋ tú gifte ḋóiḃ
agus an té- ḃeas ar deire a
teaċt abaile abair leis
mireaċt. nuair a ṫáinig siad
abaile bí Jack ar deire. "ata
a Jack ċroiḋe" adeir sé- "ní
tá- ar deire". "ḃoil is tusa
an mac ba ineasa liomsa
abí ariaṁ ann". "deanan
neart air" adeir Jack.

Ṡiubail Jack uaiḋ amaċ agus
ní raiḃ seaċt gcoisméigeaċa
siubalta aige uaiḋ-n ngeata
nuair a ṫáinig an gearáinín go
dó é. "Tá tú díbrigṫe" adeir
an gearáinín. "Táim" adeir
sé. "buail ar mo ḋruim anois
adeir sí" agus tiubṗaiḋ mé-a
ḋreáṫair ṫú aċ ní muiseóċaiḋ
inṗa ḋon ḋreáṫair é - faiċ
eile atá i Rúisia" adeir sé.
buail sé leis go ḋtug sé 'ugar
ḋon ċúirt é. "buail isteaċ
anois aige" adeir sé "agus
gcéadóċaiḋ ní síos leis agus
abair naċ ḃfuil aon fear
capall le fáġail ċoin leat
agus aige sin atá na caiple
breáġ" adeir sé. buail sé
isteaċ aige. Ḋfiafruiġ an

faṫaċ sé cé hí no cé hé nó cé
hoileán é. "Cén t-ainm atá
ort" adeir sé. "Jack" adeir sé.
"Jack na gcapall a ġlaoḋann siad
orm. Ní raiḃ aon ċeirḋ ariaṁ
a'm aċ a' ~~tl~~ḋéaṫ ar ċapall
agus a pléiḋ leóṫab." "S in tá
teastáil anseo" adeir an faṫaċ.
Tá mise sgríosta ainḃeo ag daoine
atá a bhreaṫnuġaḋ ndíaḋ
caiple agam agus go deiṁin tá
mo ċuiḋ caiple millte acab"
adeir sé. Dimiġ leis, nuair
a ḃreaṫnuiġ sé ndíaḋ obair
Jack ċeap sé naċ ndeanfaḋ
sé féin leaṫ ċoṁ maiṫ é.
agus ní raiḃ sé déanaṁ
ruḋ a ḃiṫ aċ ruḋ a ḃiṫ
a ḋéarfaḋ Jack leis sé
a ḋéanfaḋ sé, ḃí sé féin

is a fáċaċ a bainne ceart mait ar a
ċéile go raib sé-aige a tairringt ar
ḃliain. "bíoḋ" aḋeir a fáċaċ aḋeir
sé "tá mise ḋul ar cuairt ag
mo ḋreáṫair, fuair mé scéala go
raib sé tinn. breaṫnuiġ féin inḋiaḋ
ċuile ruḋ anseo nó go mbeiḋ mé ar
ais go ceann seaċtaine." Ḋimṫiġ
leis agus nuair a bí sé ċeiṫre lá
ann ṫáiniġ an gearrán go ḋtí é.
"Seo fáinne ḋuit" aḋeir sí "agus
breaṫnuiġ tríḋ agus feic a bfeicfeá
taḋa". "feicim" aḋeir sé "na
sluaiġte a teaċt agus iad
gléasta in arm agus in éuḋaċ
agus fear mór amaċ rompa."
"gléas suas ṫú féin" aḋeir sí
"i ḋo ċulaiṫ gaisge agus cruaiḋ
ċoimṙac agus má tá aon
maiṫ ṫréan leat tá sé-

ṫastáil uait. Sin fear mar a
ċuala sé go raiḃ an faṫaċ iniġṫe
aċa a teaċt go dtóigfiḋ sé an
ċúirt." Gléas sé suas é féin
an sonna ċulaiṫ ~~cum~~ gaisge
ċruaiḋ coṁraic mar ḃí a ċoṫċiṁ
de ċraiceann easgaine go dtí
plue a ḋá ṁása, spuir
deirgneaċa gréigeaċa greanta
gréa is puċáin na níol mór
no na máiḋri da ḋeineamain a
ċlaiḋe dileaċ dearleaċ forlíní
forlíneaċ agus na holagáin.
ḃí sé sgríoḃṫa síos 'na litreaċa
móra air gur ḃé féin beó
ḃeóṫa na mbeóṫa fear
marḃuiġṫe na gcéusta fear
cóir is ceart a ḃaint amaċ
gan cóir ná ceart a ḃeiṫ a
ṫaḃairt uaiḋ. Go ndeaċaiḋ

se-an bium a ċalaim mala
bréagaig a raib na dá gréim
déag a dul an maiṫeaṁna ann.
Mar bí trí gréim ó ṁnaoi
cúl caol, tóin mór agus
intinn mairbreaċ. Trí gréim
ó ṫarb, mala reaṁar
éadan dána agus sleasain
sgáṫaṁail. Trí gréim ó ṡionnaċ
súil bioraċ, cluas aireaċ
agus driobal sgoṫaċ. Trí
gréim ó ġiorrfiaḋ pilleaḋ, groṫ,
agus léim árd.
Bí ċuige ansoin dubċan na
gcnoc agus breaċaḋ na
n-gleannta. Ċuaiḋ sé-
ġrioṫab, fúṫab agus ċarrab
agus mar a ḃaineaḋ sé-an
cloiḋeaṁ de ḋuine acab
marḃuiġeaḋ an cloiḋeaṁ

Cuiġeaċ ċeab. Rinne sé trí
ċarnán ḋíob. Carnán dá
~~gcosa~~ gcloiġeann agus carnán dá gcolainn
agus ola mór maiṫeasa ḋá
gcuid airm is éadaċ.

Sgéarr go dtáiniġ an faṫaċ
arís aige. Bhí sé cur síos do.
Bhfuil a ḟear sin go maiṫ" adeir
Jack. "Níl ḟios agam" adeir a
faṫaċ fuair sé bás. Cé sórt
ṫéta rinne sé" adeir ~~sé~~ Jack.
"Rinne sé aon rud amháin"
adeir a faṫaċ "dubhairt sé go
raibh mac aige agus gur imṫiġ
sé uaiḋ agus ḋfág sé páirc
mhór capall aige gan aon
bainnt a ḃeiṫ ag aon duine go
bhfilleaḋ sé: agus tá mise
ceapaḋ gur tusa an mac
sin". Nuair a bhí an bhliain

istig ag Fact "tá mé ag iarraidh
a ḋul abhaile" adeir Fact. "ar
cuairt" adeir sé. "ní beinn amuig"
adeir sé "ach cúpla lá". "Ó is
cuma liom" adeir a ḟaṫaċ.

Ḃuail leis ansoin go ndeaċaidh
sé go dtí an ṗáirc agus séard
abí ann naoi láir déag agus
dá ṡearraic a ḋiul ar ċuile láir
acab. Nuair a ċonnaic sé an
méid sin ansoin agus ċomair sé
iad. Ċuaidh sé isteaċ sa ḃpáirc
agus capaidh bromaċáin beag
air. "Muise ċreatúirín beag" adeir
sé "céard tá ort. Ní ḃféadfainn
tada ḋéanamh duit". D'féad ~~fainn~~ a
adeir sé "dá mbainfeá an
cloigeann de na ḃ ocht gcinn déag
is fiċe de ṡearraig sin aid agus
cead a ṫabhairt dóibh a ḋul a

ḋíol ar na láiṫreaċa go ceann
bliana ḋéanfainn maiṫ eiciúṫ
ḋuit anois." "Diaḃal mara
nḋéanfaḋ" adeir sé. "agus
tiubharfaiḋ mé rud ḋuit a ġlanfas
as iad" adeir sé. "Tiubharfaiḋ mé-
~~peaḋog~~ [meáin ġabiair] ḋuit a ġlaoiḋfeas ar
beag éunlaiṫ agus mór éunlaiṫ
an aéir agus abair leoṫaḃ go
b'im ḋinnéar a ṫug tú ḋóiḃ
agus má ḃíonn aon ċruaiḋ
ċoimreaċ orṫ go bráṫaċ go mbeiḋ
tú ḋúil go dtiocfaiḋ siaḋ a
ċongnaim ḋuit." Nuair a ṫáinig
siaḋ ġeall siaḋ ḋó naċ mbeaḋ
aon áit ar fud na seaċt
ríoġaċta naċ mbeaḋ cuid acab
ann agus go dtiocfaḋ siaḋ a
ċongnaim ḋó agus go mbeaḋ
ċuile ḃuaḋ aige a ḃfeaḋfaḋ

siaḋ. D·imṫiġ leis an doṁan agus
ṫáinig sé ċóṁ fada leis an teaċ
a raiḃ sé 'gobair a gcoṁnuiḋe
ann. Ḃí sé gobair leis go ceann
bliana agus nuair a ḃí an ḃliain
imas aige dubairt sé leis féin go
dtiocfaḋ sé a ḃreaṫnuġaḋ ar a
bpáirc arís. Nuair a ṫáinig sé
ċóṁ fada leis a bpáirc arís
ḃí trí ṡearraċ ag gaċ uile
ċapall aca. Nuair a ċonnairc
sé iad agus a ċuaiḋ sé féiċeáil
a bfeicfeaḋ sé an ḃromaċ a ḃí
go dona. Ḃí sé seaċt nuaire
ní ba dona ná ḃí sé: "Ó tá
an léan ort" adeir sé. "Tá mé
go dona anois" adeir a ḃromaċ.
a bféudfainn rud a ḃeiṫ a ḋéanaim
ḋuit" adeir sé. "Marḃuiġ na
searraiġ" adeir sé "agus

leig a ṡiúl ma-agus ḃfeicfir go
mbeaḋ feabas éiginṫ arís ionam.
Ṫug sé feaḋóg eile ḋó. "Glaoiḋ síḋ
anois" aḋeir sé-"ar na beiṫiḋiġ
is láiḋre sa gcoill" aḋeir sé-
agus tiubrfaiḋ tú doib e-sin
agus ḋeanfaiḋ siad sin go maiṫ
ḋuiṫ." Glaoiḋ sé orṫab agus
ṫáiniġ siad agus ġlac siad
buiḋeaċas leis. "Dúil orṫ aċ
glaoḋaċ orrainne" aḋeir siad
aon lá ċoiḋċin a mbeiḋ cúis
orṫ agus ḋeanfaiḋ muiḋe ċoir
maiṫ ḋuiṫ agus féuḋfas muiḋ.
Ċuaiḋ sé-abaile go ceann
bliana agus anṡoin ṫáiniġ sé-
ag an bpaiṫe arís agus bí
ceiṫre searaċ beirṫe ag cuile
ċapall agus ċuaiḋ sé-
ṫorruiġeaċṫ an ḃuaċaill

agus seaċt ndonaḃí sé. "Á
ṁuise ċreidim naċ féidir maiṫ a
ḋéanaṁ duit" adeir sé. "Níl
aon" adeir a bronnaċ aċ dá
mbainfeá na cloigne ḋen méid
sin scarraig anois go mbéidir
go ndéanfaḋ sé maiṫ dom" Ṁuise
bí go dona nó go maiṫ" adeir
sé "Ḋeaṁan a mbainfiḋ mise
aon ċloigeann amaċ níos mó
duit." "Tá mise réiḋ leat" adeir
an bronnaċ nuair a ġaḃfas
tú aḃaile solus a ṫabairt sa
stábla leat nó má feiceann
an fáṫaċ na ribeaċa sin
raċfaiḋ mise mbannaí duit go
mbainfiḋ sé siuḃal asat."
Ċuaiḋ sé aḃaile agus bí píopa
ḋen oiḋċe air agus ċuaiḋ sé
amaċ sa stábla. Ní raiḃ

son tsolus aige agus ḃain sé an
cláir ḋen bosca agus ṫug an
ṫábla suas. Ce-ḃeaḋ a
teaċt isteaċ aċ an fáṫaċ.
"Cá ḃfuair tú na ribeaċa
sin" adeir sé. "Fuair mé faoi
ṫír iad" adeir sé. "Ní maiṫ
liom é ḋéanaṁ leat" adeir a
fáṫaċ "aċ caiṫfiḋ mé é ḋéanaṁ
leat, caiṫfiḋ mé an ḃean sin
ḟágail le pósaḋ. Cuirfiḋ mé
faoi ġeasa tú". "Ná bac
le mé ċuir faoi ġeasa" adeir
Jack "gabfaiḋ mé ar a tóruiġeaċt
ḋuit." Ċuaiḋ sé ag breaṫnuġaḋ ar
na searraiġ arís tar na
ṁáireaċ agus ċuaiḋ sé
go dtí an ḃromaċ. "Nár
ḋubairt mise leat" adeir a
ḃromaċ "gan ~~an~~ na ribeaċa

Sin a ṡpáinnig ḋom ḟaṫaċ agus ta-
tú faoi ġeasa inḋiu." "Níl mé
faoi ġeasa" aḋeir sé- "Ḋubairt
mé- leis gan aon ġeasa ċuir orm."
"Is ionann an cás" aḋeir a bromaċ
"Ní ṫiubraiḋ sé-sin aon tsuimineas
ḋuit go ḋtéiġ tú ar a tóruiġeaċt
agus anois má ḟaġann tú í ní
aiġe san a ḃeas sí. Ḃfuil aon
raiṫ in do ṁarcuiġ anois leat"
aḋeir sé-. "Tá-" aḋeir sé-. "Ní-
mór ḋuit é-" aḋeir an bromaċ.
"Cé-cuir a ḃfuil mé-ḋul a
ṁarcuiġeaċt" aḋeir sé-. "Orm
sa" aḋeir a bromaċ. "Anois
ṁil impatuḋon mé-iompar"
aḋeir sé-. "Fan impa ar mo
ḋruim" aḋeir an bromaċ agus
sgearr go ḃfuiġiḋ tú an
ḃainrioġan". Ḃuail sé-ar

marcuiġeaċt agus bí an bromaċ
ag imṫeaċt idir neaṁ is talaṁ
corr uair go raiḃ píopa mór
siubalta aċab gur ísliġ sé-
ar talaṁ faoi ḋeire. "Ná
bíoḋ faitċíos a' ḃiṫ ort" adeir
a bromaċ beiḋ sí sin a teaċt
anois agus ceapaḋ sí go be-
nos a marḃóċaḋ sí í aċ
tá sí a teaċt agat ċoiṁ
sgiobṫa is tá umpa a ḋul go
ḋtí í. Ṫáinig sí aċab agus
Ruġ sí ar a gcapall agus
ṡionnṫuiġ sí ar ais í. Ċuaiḋ
sí ḟéin suas ar a ċúl go
ḋtuig sé-isteaċ ag a
bḟaiṫaċ í. Bí fear na fáilte
amuiġ ag a bḟaiṫaċ ruṫab.
"Níl aon ṁaiṫ ḋuit a caint"
adeir sí "Ní pósfaiḋ mise

aon fear go deó ach an fear
a thuilleas agam an Stud a Bello
atá céad ~~fear~~ fear síos i bPoll
as Cionn Ghleann Uaignis agus
gan ann ach a háit féin.
"Tá sé chomh maith duit"
adeir a fathach le Seán na
gcapall a dhul dá iarraidh
siúd dom." Dubhairt sé
an domh go ngabhfadh. Chuaidh
sé amach agus casadh an
bromach air. "Tá geasa
anois ort" adeir sé "Ó
níl" adeir sé "ach nach
bhfuil sé chomh maith dom
~~an~~ é dhéanamh gan geasa
a bheith má féadaim é."
"Bhí fios ag an mbrocáin
cé'n geasa bhí air".
"Dul ag iarraidh na

Stud a Bello atá mí" adeir
sé. "Seas" adeir sé. "Caithfidh
mise rópa fághail a bheas
céad feadh ar fad" adeir sé
agus coinneochaidh mise an
rópa agus leigfidh mé síos
mise agus nuair a bheas
mé thíos déanfaidh mé fear
díom féin agus déanfaidh mé
i marcuigheacht aníos
ar a rópa." D'imthigh siad
leóthab go ndeachfaidh siad
ann san áit a raibh sí. Leig
Seisean an bromachán síos
ar an rópa go ndeachaidh
sé síos céad feadh san áit
a raibh an Stud a Bello.
agus nuair a bhí sé thíos
rinne sé i a marcuigheacht
aníos go dtí barr na

baile. Nuair a ḃí sí imiṫ
annsoin ċuaiḋ Seán a
ṁarcuiġeaċt uirṫi go
ḋtí sé abaile go ḋtí an
áit a raiḃ an ḃainríoġan í.
Nuair a ḃí Stud a Bello
aici annsoin "ḃíoḋ ní
pósfaiḋ mise aon ḟear go
bráṫaċ" asdeir sí "aċ an
fear a ṫiuḃrfaḋ cruiscín
de ṫobar na mbuaḋ agam
atá sa taoḃ ó ṫuaiḋ de
Ifreann." "Teiġriġ ḋá iarraiḋ
ṡiuḋ" asdeir an faiṫaċ le
Jack. Ṫug sí ḋó an
cruiscín annsoin le na
lán a ṫabairt leis. Nuair
a ċuaiḋ sé amaċ an
sin ḃí an bromaċ
Romie. "Ní ḋéanfaiḋ tú

aon ṁaiṫ anois" adeir sé.
"D'féadfainn-se mé féin a
ḋul ann leis an gcruiscín
sin" adeir sé "aċ ní ḋéanfá
sa aon ṁaiṫ mar a mbeaḋ
cruiscín eile aiġ. Aċ ġabfaiḋ
muiḋ ċoṁ faḋa le bun an
ċnuic" adeir sé. Ḋ'imṫiġ
leoṫab go nḋeaċaiḋ ~~muiḋ~~
siaḋ ċoṁ faḋa le bun a' ċnuic.
"D'féadfainn-se mé féin a
ḋul ann anois" adeir sé.
"D'féadfainn priaċán nó rud
eicint a ḋéanaṁ ḋom
féin aċ ní ḃeinn i nḋon
a ga' cruiscín a ṫabairt liom"
adeir sé. "Aċ marbuiġ mé"
adeir sé. "Ḃfeiceann tú
an loċ sin ṫíos" adeir
sé. "Feicim" adeir sé.

"Ḃfeiceann tú an dá eala atá annsin"
"Feicim" adeir sé. "Ar a bpoinnte
is a mbeidh mise marḃuiġṫe
a's feannfaidh tú mé agus tiocfaidh
na dá eala sin go m'iṫe agus
béarfaidh tú orrṫa agus tiubraidh
dóiḃ na dá ċruiscín agus gaḃfaidh
siad ann duit" adeir sé: "agus
tiubraidh siad agat an luisge agus
léusfaidh tú mise leiġeas".
Marḃuiġ sé an bromaċ
agus nuair a ḃí sé dul
dá feannaḋ ṫáinig bromaċ
eile go dtí é. "Céurd tá
tú déanamh" adeir sé. D'innis
sé dó. "Ná déan" adeir
sé "aċ seo píosa síoda buiḋe
agus cas timpeall air é
ní leigfiḋ sé aon blas in
aice leis go ceann tamaill.

mise an ċéad ḃromaċ a capaḋ

orṫ, agus 's maṫ ṫair an

ḃromaiġ sin. ~~b~~. Dá dtiubrfá

leaḋ ḋon ḃromaċ sin an

tríomaḋ sleaċt ól ḋéanfaḋ

sé ċuile ḋórt ḋuit. Tá an

ḃainríoġan sin faoi ḋleas ag

trí ḋiabal in Ifreann. Bí

mise pósta aice agus rinne

sí ḃromaċ ḋíom agus rinne

sí ḃromaċ ḋá mac agus

rinne sí an fáinne a ċuirfeas

d'iarraiḋ an ċéad uair

eile tú ḋá hingean agus

ċuir sí sa ḃfairrge ḋearg

~~tú~~ í. agus rinne sí an

ḋá eala sin ṫíos ḋá

haṫair is ḋá máṫair. Dá

leigṫeá ḋo na ḋá eala

sin a ṫeaċt in aice

leis an mbroanaiċ ḋíolfaiḋ siaḋ
é aċ ní raiḃ fios aige é: agus
rinne an ḃainríoġan sin freisin
an Stud a Bells dá ḋreatóir
agus ċuir sí céud feaċ síos
san aṫṫ í. Tiubraiḋ mise
agat an dá cruiscín uisge sin,
aċ 's fada go ḋtí é. Caiṫfiḋ
mé siúl go ḋtí m.imġean
a tá na fáinne san
ḃfairrge ḋearg. Deanfaiḋ
muid dá priaċán síun féin
agus gaḃfaiḋ muid ann.
Nuair a ḃeas mé ann
feicfiḋ mé cá mbeiḋ sí
leis an solus a ḃeas at an
ḃfáinne. Ansoin deanfaiḋ
mé eascann ḋíom féin agus
gaḃfaiḋ mé go ḋtí í.
Draoiḋeadóir abí ionam

sa i n-Gleann na n-Gealt agus.
— — — ní raibh aon duine i n-don a
dul go Gleann an Uaignis
ariamh go d-teachaidh mur ann
agus feobh é an taobh ata
thíos uaidh anois. Agus ta-
neart aimsir romhat-sa"
adeir sé. ~~Sfeain~~ Chuir Jack
an siada ar an mbromach
anfoin. Chuaidh siad anfoin
go dtí an áit a raibh an
ingean agus chuaidh seisean
anfoin agus rinne sé-
eascan de féin agus chuaidh
sé agus chuaidh sé agus thóig
sé an fáinne. Nuair abhí
an fáinne tóigthí anfoin
d'éirigh siad 'na dtrí
bpriachán go d-teachaidh
siad go dtí an áit a

Raiḃ an ḃromaċ arís. Nuair
aḃí siaḋ ann ansoin in a
bpriaċaín ċuir sé-sean na
cruiscíní timpeall ar
muineaċ an ḃeirt acab—
an ṫaṫair agus an inġean.
"Nuair a ḃeas muid a ḋul
ann anois" aḋeir sé "caiṫfiḋ
muid fanaċt árd as cionn
an ċnuic mar ḋá bfanfaḋ
muid íseal lasfaḋ [struck out] na
lasraċaí atá ag éiriġ as
teinntí Ifreann uinniḋ."
D'imiġ leoṫab ansoin agus
ní móran néair go raiḃ
siaḋ ar ais arís agus
na cruiscíní acab. Nuair
a ṫáiniġ siaḋ ansoin ċuimil
siaḋ cuide den uisge den
bromaċaín agus ḋeiriġ

sé suas ina ṡeaṁ. Cuimil sé
ansoin de ḟéin é agus ċuimil
sé den ḟáinne é agus d'éiriġ
siaḋ suas ina bfear agus ina
mbean. Ċuir a fear ansoin
ialaċ ar Jack blogam maiṫ
de ól agus níor ḟág sé aon
áit ina ċraiceann nár
ċuimil sé de é. Ansoin
ṫug sé ag an mbainríoġan
an crúiscín uisge eile.
Nuair a ṫug sé isteaċ
an t-uisge ansoin ~~aiġe~~ aici
ċuir sí síos pota mór
millteaċ uisge agus
ċuir sí fiuċaḋ é. ~~Cuimil~~
Bain sí de a cuid éadaiġ
agus ċuimil sí cuid den
uisge uirṫi féin agus
ansoin ċuaiḋ sí de léim

síos sa bpota agus amaċ as
arís. "Ní ṗósfaiḋ mise aon
fear go bráṫaċ aċ an
fear a ḋéanfas é sin"
adeir sí. "Déan é sin"
adeir a ṁaṫair. "Ní ḋéanfaiḋ
mé" adeir Seán "Déan ṫú
féin é ó ṫárla gur tú. Tá
ṡiúl 'ġá pósaḋ. Ní raiḃ mise
aċ a ḋéanaṁ sorliġeas
ḋuit a gcóṁnuiḋe. Ní
ḋéanann-se é ... aċ an
a ḃeas an ḃean." Nuair
a ḃíoḋaḋ a baint an
ḃean de annsoin d'eiriġ
sé agus sgripeaṫl sé é
féin agus ċuaiḋ sé de léim
sa bpota mór síos agus
arís ḃí sé caillte sál
sa dtáinig sé amaċ as.

Ċuir Seán ansoin an faṫaċ
agus ċuir sé go breáġ fiuntaċ
freisin é – nuair bí an teaġar
breáġ faġtaṫ [insiaḋ] aige. bí sise sásta,
ansoin nuair a bí an faṫaċ
curṫa. "ba ċeart duit anois"
a deir sí "a ḋul sa ḃfairrige
ḋearġ agus an fáinne atá
ann a ṫabairt agam: níl
mé cur aon ġeasa ort"
a deir sí aċ ba ċeart duit
a ḋul ann dom." "ní ġabfaḋ
mise" a deir sé. níor ṁisde
liomsa anois dá mbeiḋfeá
a cur ġeasa go ceann
seaċtaine orm aċ ní
ġabfaiḋ mé – aon áit níos
mó duit". "béiḋ mise ní
ṗósfaiḋ mise ṫú" a deir
sí "nuair naċ ḃfuil tú

ṡiul ann dom go ceann trí oiḋċe
go dtiubhrfaidh mé trí cinn de
ṡeoḋaí duit agus mara mbeiḋ
siad agam bainfiḋ mé an
cloigeann díot." "Ní bainfiḋ
~~mé~~ ~~tú~~ an cloigeann díom sa
adeir sé "mar ní tiubraiḋ mé
ċeaḋ duit." "Tiubraiḋ mise trí
ṡeoiḋí duit" adeir sí "trí
oiḋċe in ḋiaiḋ a ċéile agus
mara mbeiḋ siad sin agaḋ
ḋom ní ṗósfaiḋ mé tú"
adeir sí. "Muise go deimhin"
adeir sé "ní fearr liom
sa. a ~~pogfaiḋ~~ ṗósaḋ." San
oiḋċe amáin ṫáinig fear
ġleann na ngealt ċuici
faḃaleis. "Cóiḃ is aḋ tá
an claiḋeaṁ is fearr
faoin ḋoṁan" adeir

sé clainne an fathaigh sin,
agus tiubhraidh mise clóca
fréisin duit" adeir sé "a chuirfeas
thú ort. mar a ghabhfas sí sin
amach go leanfaidh thú í agus
nach mbeidh sí i ndon thú
feiceál agus beidh fios aid
cá ngabhfaidh sí" adeir sé.
San oidhche amáireach thug sí
pláta óir dó. "bíodh sé sin
agad domsa a Mhairead"
adeir sí "nó mara mbeidh
bainfidh mise an cloigeann
díot." Leag sé an áit
eictric eile é ruis go
bhfaca sí é. "Creidim nach
gcorócaidh sé as sin go
deo í a Mhairead" adeir
sé. 'Sgearr go bhfaca
sé a bhreith ar a bpláta

í agus a ḋul amaċ. Lean sé
í. "Cá'l tú ḋul" adeir sé:
ní ḟaca sí amarc a ḃí air
aċ go gcuala sí a cainnt é.
"Donas is tubaiste ṡíorraiḋe ort"
adeir sí "tá mé ḋul imo
ġraiṫe. Cá'l tusa ḋul".
"Donas is tubaiste ṡíorraiḋe
ort sa" adeir seisean "tá
mise a ḋul imo ġraiṫe féin."
Ġreaḋ sí léiṫi agus ġreaḋ
seisean ina ḋiaiḋ. Níor stop
sí go ndeaċaiḋ sí go
h-Ifreann. Ṫug sí an plata
don diabal beag. "Mara mbeiḋ
sé-sin agaḋ dom-sa a máireaċ
ní beó beaḋ tú 'mo ḋiaiḋ"
adeir sí. Rug a ḋiabal
beag ar an bplata go
gcuirfeaḋ sé i gcóra é.

Nuair a ṡíl sé-é-ċur sa ~~bpt~~
gcófra rug Seán ar a bpláta agus
ḃain sé an clogeann ḋe an
ḋiaḃal. Ṫáinig seisean aḃaile
agus ṫáinig sise aḃaile i ṅḋiaiḋ.
Nuair a ḋeiriġ sí ar maidin
ḋfiafruiġ sí ḋe a raiḃ an
pláta aige. Duḃairt seisean
go raiḃ agus spáin sé ḋi é.
Ní raiḃ aon ḋaṫ ḋe ḋá ḋaṫ
ḃéag nać ḋtáinig uirṫi. Nuair
a ṫáinig an oiḋċe annsoin ċuig
sí spúnóg ḋó. "Bíoḋ sí sin
a.ḋ ḋomsa ar maidin" aḋeir
sí. "Ná bíoḋ faitċios a ḃiṫ
orṫ nać mbeiḋ" aḋeir sé.
Nuair a ċonnaic sé a súil
amaċ í agus a taḃairt a
spúnóg leiṫi lean sé í. "Caṫ
ṫú súil" aḋeir sé. "Donas !

tubaiste síorraiḋe ort" aḋeir sí
"tá mé ḋul inno ġraiṫe. Cáil
tú féin a ḋul." "Donas 's
tubaiste síorraiḋe ort sa" aḋeir
sé "tá mise a ḋul inno ġraiṫe
féin". Níor stop sí go nDeaċaiḋ
sí go hIfreann agus níor stop
seisean go ndeaċaiḋ sé 'na
stad ann. Ġur ṡín sí an
spúnóg ag an diabal mór í.
"Má feicim sé í sin a ṁaireaḋ"
aḋeir sí "ní ċiocfaiḋ sé go
maiṫ ḋom". Nuair a ṡín
an diabal mór an spúnóg
a leagan isteaċ sa gcóra
abí ann rug seisean ar
a spúnóg ina láiṁ agus ṫóig
sé ón diaḃal í agus
ṫairring sé an láiṁ eile
agus bain sé an ceann

se. Ṫug sé leis aḃaile arís
an spúnóg. Nuair a ḋírig
sí ar maidin "b'ḟuil an spúnóg
a'd" aḋeir sí. "ó deirim
tá" aḋeir sé. Ṫáinig seaċt
nḋáṫ uirṫi in aġaiḋ gaċ
ḋáṫ dá dtáinig ċeana uirṫi.
"Ní ḃeiḋ ann aċ an oiḋċe
anoċt" aḋeir sí "má ḃíonn
an ruḋ a ṫiubharfaḋ mise
ḋuit anoċt a'd ḋom amáireaċ.
San oiḋċe ansoin arís ṫug
sí ctar ḋó. "Má ḃíonn sí
sin a'd ḋomsa amáireaċ"
aḋeir sí "beiḋ muid a' dul
a pósaḋ." Ḃí sé ag faire ar
a sciar aċ sgeárr go
b'ḟacaḋ sé a tabairt leiṫi
an ctar í agus a dul amaċ.
Lean sé í. "Cá'l tú dul"

adeir sé: "Donas is tubaiste
ṡiarruiġe ort" adeir sí "tá mé-
siúl imo ġraiġe. Cá ḃfuil tú féin
a siúl." "Donas is tubaiste
ṡiarruiġe ort-sa adeir sé "tá
mise a siúl imo ġraiġe féin.
Níor stop siad go ndeaċaiḋ
siad go ndeaċaiḋ siad go
hIfreann agus go dtug sí
an ċiar don sean diabal ~~[illegible]~~ "agus
leagtuiġeann sí uait" adeir
sí leis do ċloiġeann a ċiaraḋ.
Nuair a ḋiompuiġ an sean
diabal ṫart a siúl a leagan
snag an ċiar rug seisean ar
an gciar ina láiṁ agus
ṫairrniġ sé an claiḋeaṁ leis
an láiṁ eile agus bain sé
an cloiġeann den diabal
agus ṫug sé leis an cloiġeann

agus an ċiar. Nuair a d'iarr
sí an ċiar ar maidin air ṫug
sé anuas an ċiar agus an
cloigeann. "Seaḋ é anois"
adeir sé an cloigeann abair
tú a raḋ a ṫeastuiġ a
ċiaraḋ leis an gciar agus
ba ċeart duit féin é ċiaraḋ
anois." Ní raiḃ fios aici ar
'na suiḋe ná 'na seasaṁ
abair sí, ní raiḃ fios aici
céard a ḋéanfaḋ sí leiṫi
féin. "Tá muid a dul a
pósaḋ anois" adeir sí. "Níl
muid a dul a pósaḋ" adeir
sé. "Tá tusa pósta ċeana"
adeir sé. "Táim" adeir sí.
"a bfuil tú i ndon anois"
adeir sé 'an ċaoi a ċuir
tú ar ṫ'fear agus ar

ṫaṫair agus do ṁáṫair agus ar do ḋreaṫair a leiġeas." "Nílim" adeir sí. "Níl mé i ndon tada a ḋéanaṁ anois" adeir sí. "Tá mo ċuid ċeannṗoirtí marḃ aige sa — na diaḃail." "Ar ḟan deoir a ḃiṫ ḋéan uisge aiġ" adeir sé. "Ní hé go leór é" adeir sí. "B'ḟéidir go leiġeasfaḋ an méid-sin féin do ḋreaṫair" adeir sé. Fuair sé an tuisge ansoin uaiċe an méid a ḃí ann agus ċuimil sé dé'n Stud a Bello é — agus ḃeiriġ sé suas ina ḟear ḃreaġ. Nuair a ḃí sé tóigṫe ansoin. "Tá m'ḟear anois" adeir sí "agus m'aṫair agus mo ṁáṫair gan tóigeál a ḃiṫ fós." "Is tú is

Cionntaċ" aḋeir sé- "Ṅaċ tú
féin a ċuir an ċaoi sin orraiḃ."
"Ṅaċ gcaiṫfinn é ḋéanaṁ"
aḋeir sí- "nuair aḃí mé-
díolta leis na diaḃail." Bíoḋ ta-
ċuitle ḋórt ceart anois" aḋeir
sé- "aċ taṫair agus do ṁáṫair
agus d'fan siad sin ar a laċ
go bráṫaċ". "Tá" aḋeir sí "ṁá
tá an ṁuinntir eile ceart."
"Tá" aḋeir seisean, "Tá an
ṁuinntir eile tóigṫí ann sa.
Agus tá mé aḋeir sé- a ḋul
a pósaḋ na h-ingeana. Is fuíta
a fuair mé an geasa" aḋeir
sé-. Is uiriṫ atá an cúl ruaḋ
aḋeir sé-. "Sí an ḃean
is breáġṫa faoi'n doṁan
í" aḋeir sí-. "Aċ ní raiḃ
tusa go breáġ" aḋeir sé-

"Mar bí an oireaḋ sin diabal
ionnat agus naċ bféudfá beiṫ
go breaġ."
Ní raiḃ sé i bfad ċor a' biṫ an
ṡin go dtáinig an fear agus
an mac agus ingean isteaċ
neab. Agus arúé ċaiṫ siad
an oiḋċe trian le flannaiḋeaċt
trian le sgéaluiḋeaċt trian
le súm sáim agus fíor ċoḋlaḋta.
Nuair a ḋ'eiriġ siad ar maiḋin
ansoin "a ḃfuil tusa ṡiúl a
tabairt na hingeana seo ḋomsa"
a ḋeir sé leis an aṫair. "Táim"
a ḋeir sé: "a ḃfuil tusa ṡiúl
dá tabairt ḋom" a ḋeir sé
leis an máṫair. "Ó muise táim"
a ḋeir sí agus mo ṡeaċt
míle beannaċt."
D'imṫiġ leoṫab ansoin agus

Ċuir siad fios ar ṡagart méise
agus ar ċléireaċ uisge gur
pósadh iad. Nuair a bhí siad pósta
ansoin bhí bainis seaċt n-oidhċe
agus seaċt lá acab. Ní raibh
fios cé b'fhearr an ċéad oidhċe
ná an oidhċe deireanaċ. Le ugal ~~fuil~~
~~greiag~~ ġréiġreaċa beoir
Loċlannaċa blas nar meala
ar ċaon ġreim agus gan ċaon
ġreim gur.

"Bíodh anois" adeir Jack
féudfadh sibse fanaċt an
aonfaċt liomsa ní dul go
gleann an Mhaighis ná tógfaidheann
sibh é. Ní raibh mise ariaimh i
ngleann an Mhaighis agus
ní ġabhfadh mé anois ann
mé féin ná mo bhean."

Ċuaidh siad san ansoin

go gleann an Marguis agus d'ḟan seisean agus a bean san áit a raiḃ siad.

Cuaiḋ siad an taċ agus ċuaiḋ tríd an Cloċán. Níor ṫug siad dom aċ bróga páipéir stocaí bainne reaṁar, buan is leiṫ píġinn airġiḋ. Ḋól mé tiġ Ċroċaluiḋir a Ċroċalair i gCaṫair Luimniġ é. Ḃí an coileaċ a riċ orm agus dá mbeireaḋ an ċeart orm ní ḟásfaḋ sí deoir ionam.

22
9
35.

Col ceaṫar do Ṁícíl tín a d'innis an sgéal seo dó. Tomás 'ac Domnaċada abí ar an gcol ceaṫar seo. Sé d'innis do Ṁícíl tín na sgéalta is fearr atá

4136

I Tiġearna an aiġín maiḋe.

II Sġéal Ċaimrioġan ġleann Uaiġniḋ.

III Sġéal an ta ċuiA peadar ó hIfearnin.

naoṁ Páḋraig

Cuairtíġaḋ na mbotán a sídeán
na Roiḋce

Éin-fhreagra ar an litir seo, is mar seo ba choir é stiúradh:-
(Any reply to this communication should be addressed to:—)
An Rúnaí,
An Roinn Oideachais,
Baile Átha Cliath,
fé'n uimhir seo:—
(and the following number quoted —)

SAORSTÁT ÉIREANN

AN ROINN OIDEACHAIS,
BAILE ÁTHA CLIATH,

7 Deire Fomhair '32.

Seán MacGiollarnáth, D.J.,
Fort Eyre,
G a i l l i m h.

A Chara,

Seo chugad fromhadh ceartuighthe de "Mhac na Mná Déirce" agus puinntí marcáilte ann le cur faoi do bhrághaid.

Ná cuir aon mhoill air má thig leat chor ar bith é.

Mise, le meas,

Seán Mac Lellan
Oifigeach Foillsiúchán.

mtr.

? leis an mbóthar a bhualadh

? ? ?

Faraor
banaígire — Ina
a' ghuil — Imo — in mo
sa tsaoghal — 12' — Indo
Có — béco — istigh (?) fuinn sf.
síos uaim — beirigh leo
Miss Stoney. Gallery 6 — tús uaigh
sa stompa nó sa tstompa
Imo — sa tstompa / sa tsiopa / ón siopa
ann luib
Tá mo réasún féin agam air

I ndóigh nach — G. 21
ná a ndó — a dhuga
Cuir gan í
Domo
Dom'

mo comhairle-sa ?

I n-aghaidh Nanvaí boic — G. 19

Coinneáil — G. 20
Teapta
Sinnsir gaoithe
(Murt)

? ná bhfuil fáilte roimh ann / a bhí ann / a ghabhail ann

o ré bor / ...

---

is maith an rud é ... féin

do ghairmeacha — Sáraigh — Teangaire
current requirements — ag rosadh agus ag fásadh — Teangaireacht
buaireadh a dhéanamh air — prong aled — Cóinne-ghlas

Forcadán a bhíodh — Coinneáil
bean (Dinneen) cor dubh — Coinnmhe — one or whom persons are quartered
maidenhair
Fraochán
Tánlú
gul i gcóir a' chonnaigh — Cuimhnigh capall
Lán — i bhfarar
[illegible] — Rabán
Earrpogán — Fogaircear
Earboid — Farós
 — Faranróg
 — Farragán
Ar mó casna
ná canúint — Ligeann sé fabós ann — a' ghabh ... magadh
Gorphóg — Caitheamh
Lionlaigh geoil — Pléasc zóirnige
Doibeánt — Lúmhar
d'fhuilíodh anála — Spréalacán
coinabann ar — a cloinne na rialtais — Spreagadh na dtéad
Foilléicol milis rístíocht

The mystery of Hillcrest

Bailiúchán Sheáin Mhic Ghiollarnáth 017
Áras Charna

Sgéalta d'innis Micilín Páidín
Ṡéamuis 'ac Donnċaḋa
as Roisín na Mainiaċ
Carna Co. na Gaillimhe.
Ina ṫeaċ féin ar ḃruaċ
Loċ a Ċaola Sead d'innis
sé iad, sa mbliain 1935.

Dá sgéal ~~a~~ atá sa leaḃar

Sgéal Ċuc Baile na Lí
agus
Sgéal Ḃanríoġan Ġleanna Uaiġnis.

Sgéal Cut baile an Lí

bean a ḃí in tiġ éiciṅt i
gContae na Gaillimhe, baintreaċ
a ḃí innti agus ḃí inġean aici.
Aċ ḃíoḋ slám mór cearca acab
ag an ṁáṫair agus ag an inġean.
Dtabal mórán aċair go bfaca
sí coileaċ mór a tiġeaċt an
aonḟaċt leis na cearca ag iṫe, ní
faca sí aon ċoileaċ ariaṁ a bí
ċoiṁ mór leis. D'éiriġ an inġean
amaċ agus maide aici agus
brait mór a bí aige a ḋul 'sa
bealaḋ. Níor leig faitcíos di
aon blas a ḋéanaṁ air, d'fan
sé 'n aonḟaċt leis na cearca
gur iṫ sé an méid a bí le
niṫe acab a congnaṁ dóib.

buail sé leis ansoin. Lá'r na
ṁáireaċ arís rinne sé an
cleas céanna, ṫáinig sé 'gus
d'fan sé 'n-aonfacht leoṫab
gur iṫ sé 'dóṫain 'gus ní
raiḃ aon ḃeann aige ar
inġean na baintriġ. D'imṫiġ
leis ansoin. An tríoṁaḋ
lá bhí inġean na baintriġ
ġléasta suas "Má ṫagann
sé inniu" adeir sí "féḃaí
céard a d'éiriġeóċas suas
ní'l baoġal a ḃíṫ naċ
ḃfeiċfaiḋ mise le na ṫroiḋ."
Buail sí amaċ agus maiḋe
aici agus níor ċorruiġ an
coileaċ ariaṁ gur ḃuail
sí anuas sa druim ḋen
ṁaiḋe é agus ġreamuiġ
an maiḋe ḋen coileaċ

agus ġreamuiġ sise ḋen ṁadaḋ agus
d'árduiġ sé leis í. Ṫáiniġ sé i
ngleann idir dá ċnoc ní fada
sí aon ġleann ariaṁ níos deise
ná é agus sgaoil sé 'maċ í.
"Ná corruiġ as sin anois" adeir
sé "go dtuga duine eicint as
tú". Ċuir sé geasa uirṫi
gan corruiġe as agus d'imṫiġ
sé féin. Ḃí sí caoineaḋ
agus ní raiḃ aon ġoir aici
corruiġe as. Ní mórán aċ air
aḃí sí ann nuair a ċonnaic
sí cat mór slap. Ṫáiniġ an
cat ċoṁ fada léiṫi. "Muise
céard a ċuir annsoin tú"
adeir an cat. "Muise níl fios
ann" adeir sí. "Ḃéil eiriġ 'do
ṡeasaiṁ anois" adeir a cat
agus tiubraiḋ mise aḃaile tú.

Ṡiubail an cut amaċ ruiċe go
raiḃ sí i ngar don teaċ. "Tioċfaiḋ
fear go d'iarraiḋ-sa máireaċ"
adeir sé "agus ar a bfaca mí
riaṁ na teirig 'n-aonfaċt leis.
Abair naċ ngabfaiḋ tú le aon
fear go deó go siubalfiḋ mí
amaċ tú féin. Agus ansoin
ma ṫiaḋ sin faoi ċeann
cupla abair le do ṁáṫair ión
a ġléasaḋ duit agus siubail
leat agus cé'b'í áit a scarfaiḋ
tú beiḋ fios aige agus ní
mór duit neart beannaċtaí
ó do ṁáṫair." Bhí sé ar
maidin lá'r na ṁáireaċ
nó an dárna lá ṫáinig fear
dá iarraiḋ ar ċapall.
"Bí amuiġ" adeir sé. "Tuiġe"
adeir sí. "go dtéiġ tú an

aonḟacṫ liomsa". "Ní ṫioċfaiḋ
mise" adeir sí. "Naċ maiṫ
ċuaiḋ tú 'n aonḟacṫ le fear
arú inné nuair a ḋfága
sé sa ngleann ṫú" "Ní fear
a ḃí ann" adeir sí aċ
coileaċ." "Ní ṡeaḋ mise
adeir sé "aċ fear." "Ní
ṫioċfaiḋ mé 'n aonḟacṫ le
aon fear go bráṫaċ"
adeir sí. Ní raiḃ aige aċ
iompuiġaḋ ar ais aríst ní
ḋeaċaiḋ sí an aonḟacṫ
leis. Ar maidin lár na
ṁáireaċ nuair ḋ'éiriġ
sí dubhairt sí le n-a
máṫair lón a ġléas ḋi go
dtéiġeaḋ sí a cuarṫuġaḋ
an fortún." Tabhair isteaċ
uisge i gcliaḃ" adeir an

ṁáṫair. Breaṫnuiġ sí ina
timpeall. "Ní feicim aon
tsoiṫeaċ ann" adeir sí.
"Tabair leat an criaṫar sin
ar an mballa agus tabair
isteaċ a lán uisge agus
déanfaiḋ mise rán duit"
adeir a ṁáṫair. Ṫug sí
léiṫi an criaṫar agus ċuaiḋ
sí amaċ ag a tobar agus
nuair ṫosuiġ an soiṫeaċ a ḃí
aici léiṫi. Nuair a ḃí sí ag dul
ag cromaḋ sa tobar ṫáiniġ
an ċaróg ar a cionn. Bág,
bág adeir a ċaróg. Bain
dóib, suaiṫ dóib, buail dóib ar
poill a criaṫar agus
coimeádaiḋ sé díon" adeir
sí. "Is fíor duit é" a ċaróg
adeir sí. Bain sí an dóib

agus ṡuaiṫ sí í agus ċuir sí
ar poll an ċriaṫair í agus
ṫug sí isteaċ a lán uisge.
"Anois adeir sí" déan an
oiread ráin agus a ḟliuċḟas
an méid sin uisge cébí
áit a gcuirfiḋ tú é- an
ḟad 's beag tú dá déanaṁ."
Rinne sí aon ċáca amáin
den méid adḟliuċ sé- agus
ba uaiḃreaċ an cáca
é- freisin. Nuair aḃí sé
bruite rinne an Máṫair
dá leiṫ de. "Cé'r fearr
leaṫ" adeir sí "an leaṫ
mór is mo mallaċt ná
an leaṫ beag is mo
beannaċt." "Is fearr
liom an leaṫ beag is do
beannaċt" adeir sí.

Ċuir an ṁáṫair an cáca
ar fad léiṫi agus ċuaiḋ sí
suas i mbarr a tiġe
agus bí sí cur beannaċtaí
léiṫi gur imṫiġ sí as a
hamharc. Siubail léiṫi
ansoin agus sgearr go
dtáinig ocras uirṫi agus
ċeap sí dá dteagfaiḋ sí
go dtí áit a bíṫ a mbeaḋ
uisge go suiḋfeaḋ sí síos
agus go n-iosfaḋ sí an tarán.
Sgearr go dtáinig sí go
dtí áit a ċeap sí bí an-
deas agus nuair a
breaṫnuiġ sí 'na timpeall
céard a beaḋ ann aċ
tobar. bí uaċtar meala
agus íoċtar ~~meala~~ fola ar a
tobar. Suiḋ sí síos ansin

agus bí sí ag iṫe, bí sí ṫumaḋ
an ráin sa tobar. Ní raiḃ
sí i bfaḋ ag iṫe nuair a
ṫáinig Coileáinín beag." Ḃfuil
ċuilṫín na cnáimín, cuid ar
leiṫ, mo ~~[illegible]~~ comhreaċt le
ṫaḃairt aiḋ dom féin na'
le haġaiḋ mo ċuid coileáinínʼ."
adeir sí. "Ó muise go deimin
tá" adeir sí "agus ní
ṫoġfaiḋ mé aon blas níos
mu go dleaġaiḋ tú i bpáirt
liom." Ċuaiḋ sí i bpáirt léiṫi
ansoin agus nuair a bí
a ndóṫain iṫe acab
dubairt sí léiṫi an ċuid
eile a ṫaḃairt ag na
coileáiníní. "Níl aon
ċoileáinín ann" adeir sí
aċ coinnig le taġaiḋ ḟéin

~~agus an i n-Árd Ríog~~
~~atá sé mar cailíní ...~~
agus Árd Rí é

é; an áit a bfuil tú dul ní
beidh tú ann indiu agus beidh
luige an aonfocal leat níos mó
agus múinfidh mé an bealach
duit." Bhí siad a siubal ansoin
go raibh dearnan agus
deire an lae a druidim
leoṫab. Ṫáinig siad isteach
i mbotáinín beag. Leig siad
tarrtab an oidhche ann. Nuair
a d'eirig siad ar maidin
bhí bricfasta maiṫ acab.
"Beidh tú luath go leor anocht
san áit a bfuil an fear sin
a ṫáinig go tiarraidh. Fóṫach
atá ann atá faoi
draoideacht," agus adeir sí
"Ná déan ṫusa rud a bith
dá n-iarrfaidh sé ort."
Dubairt an cailíní léiti

gan a ḋul sa gcúirt go mbeaḋ
se-~~an~~ ma oiḋċe. Beannuiġ sí
isteaċ ann le tuitim dubh
na hoiḋċe. Bí fear breaġ
istiġ. Ċuir sé fáilte rúiṫe.
"Na raib se-ċoṁ maiṫ ḋuit
a ṫiġeaċt an aonfaċt liom
féin" adeir sé le me-
leanaṁaint: "Níor lean
mise ṫú" adeir sí ní
raib fios agam sa ca- raib
me- ḋul". "Séard tá ionam
sa adeir sé "fear a
dteasdóċaḋ cailín a
gcoimnidhe nam agus níl
cailín a bí i ndon seasaṁ
na mo ċomairle a ḋeanaṁ."
"Ní anam mise ~~nac~~ go mbféidir
naċ seasfainnse leat aċ
an oiread adeir sí "Caiṫfiḋ

tú seasamh" adeir sé- mar
ní ṫóigfiḋ mise lot a ḃiṫ
"tú mar a ~~ḋtóigfí~~ ndeanfaiḋ
tú aimsir trí bliana liom."
" Deanfad" adeir sí. "Agus
Caiṫfiḋ tú ċuile ṡórt iarrfas
mé ort a ḋeanamh" adeir
sé. "Ní ċaiṫfead" adeir
sí "ní ḋeanfaiḋ mé aon
rud naċ mbeiḋ ceart."
Ċaiṫ sí ann ansoin agus ní raiḃ
cailín a ḃiṫ le fagáil a ḃfearr
ná í. Nuair a taiṫnig sí leis
Ċoṁ mór ansoin ṫug sé eoċairreaċa
ċuile ṡeomra sa teaċ dí.
"Féadfaiḋ tú ċuile seomra sa teaċ
oscailt leoṫab sin" adeir sé-
"aċ a ḃfeiceann tú an
seomra sin a ḃfuil an
ċúlaiṫ uaiṫne air na-bíoḃ"

aon béarlaċal a'd leis sin "adeir
sé. D'imṫiġ léiṫi agus bí sí dul
ṫríd a teaċ agus ní raiḃ cailín
a bíṫ ann abí ċoiṁ maiṫ léiṫi
agus bí an-ṁeas aige uirṫi. Lá-
ansoin "ní mór duit a beiṫ 'do
ṡuiḋ go moċ a ṁáireaċ" adeir
sé "tá dreaṫair liomsa ina
ċoinniḋe i mbéul feisce agus
caiṫfiḋ tuse ḋul ar cuairt
aige." D'éiriġ sí ar maidin
agus ġléas sí a béilí dó agus
ḃuail leis. "Tuise beiḋ ḟios a'm
sa" adeir sí "Cé'rb tá sa
seomra indiu." Ċuaiḋ sí
agus ḃain sí an glas den
tseomra agus nuair a
ċuaiḋ sí ~~stog~~ steach ann ċuaiḋ sí
síos go dtí na glúine i
bḟoil agus ní raiḃ aon

blas le feiceál aici ann aċ mná
marḃ. Ṫáinig sí aniar annsoin
agus niġ sí í féin agus ḃain
sí ḋiċ an ḟoil aċ spota beag
aḃí ar ċionn a gluín, agus ṫosuig
sí á caoineaċán agus 'ga
ḃualaḋ ḟéin faoin talaim.
Ḃreaṫnuġaḋ éicínt ḋár ċuig
sí ċonnaic sí cut glas le ḃas
na teine. "A" adeir a cut
"ḃfearr duit gan a ḋul sa seomra
sin." "Ḃfearr" adeir sí. "Ḃoil
anois" adeir sé "sin mná atá
marḃ aige sin uilig agus adeir
sé "tá sé i nḋon iad sin a
ṫóig*eál lá aḃiṫ a ṫogróċaiḋ sé.
agus nuair a ṫiocfas sé sin
abaile isin beiḋ fios aige go
raiḃ tusa sa seomra agus
nuair a ḃreaṫnóċaiḋeas sé-

ar a spota fola sin beiḋ mé féin
marḃ. Aċ ṫeanam uait an
aonfaċt liom sa ~~tom~~ anois
go foilleaċ." Ċuaiḋ sé amaċ
agus ċuaiḋ sí an aonfoċt
leis agus ṫug sé ag tom
ḃroḃ í. Nuair a ṫáinig siad
ag a tom. "Ḃfeiceann tú an
ḃroḃ is aoirde sa tom" adeir
sé "beir uirṫi agus tairring í
ċom sgiobṫa is féudfas tú
é agus leag ~~ar an~~ ḃun an
ḃroḃ ar an spota atá ar
do ġlún agus leanfaiḋ sé
go maiṫ í agus ḃfeidir naċ
mbeaḋ fios ag a ḃfaṫaċ go
raiḃ tú sa seomra agus
leag ar ais an ḃroḃ arís.
Ḃain an ḃroḃ an foil ḋí. Nuair
a ṫáinig an faṫaċ abaile

ḃreaṫnuiġ sé ar a ġcúlaiḋ. "Ḃí
tú sa seomra" adeir sé. "Ní
raiḃ mé" adeir sí. "Crap suas
do ċóta" adeir sé. "Nać aisteać
an rud atá le iarraḋ orm mo ċóta
a ċrapaḋ suas" adeir sí. "Níl
mé ag iarraḋ ort é ċrapaḋ
aċ suas ṫar go ġlúin" adeir
sé. Ċrap. "Má ḃí tú ann
níl sé le naiṫne aċ táil ort"
adeir sé. "Aċ ḃí tú ann"
adeir sé, "aċ má ḃí féin
ní féudfaiḋ mise aon ḃlas a
ḋéanaṁ ort" adeir sé.
Ḃí sí a déanaṁ a ġraiṫe
ansoin níos mó, go dtí
oiḋċe a ḃfaca sí a fanaċt
na suiḋe é. Ní raiḃ fios aice
beó cé'n fáṫ a raiḃ sé
fanaċt na ṡuiḋe agus

Dfan sí a faireaḋ air. Connaic
sí a ḋul amaċ é agus lean sí
é. Níor stop sé go ndeaċaiḋ
sé go dtí an roilig agus
ṫairrig sé corp aníos as
agus ṫosaiġ sé 'ga iṫe agus
nuair a ċonnaic sí 'ga iṫe
é ṙiṫ sí agus ḋiaraig sé í:
Ní lean sé í. Nuair a bí
sí a riṫ ċaill sí a bróg agus
nuair a ṫáinig seisean isteaċ
bí an bróg aige. "Cá raib tú
nuair a ċaill tú an bróg"
adeir sé: "bí mé tabairt
bainne don laoġ" adeir sí:
"Cá raib tú nuair ~~a bí~~ a
ċaill tú an bróg" adeir sé:
"bí mé tabairt bainne don
laoġ" adeir sí, agus dubairt
sí trí huaire 'na diaḋ

sin é. "abair 'Cut barle ní lí'"
adeir sé. Bhí an Cut ar an
tealaċ aċ ní faca an
faiċe é. "Ná habair" adeir
an Cut "aċ abair do Ċut
breaġ glas'". "Mo Ċut breaġ
glas" adeir sí. "abair Cut
barle ní lí" adeir sé. "Ní
ḋéarfaḋ" adeir sí "aċ déarfaiḋ
mé 'Mo Ċut breaġ glas'". Ní
ḟéudfaḋ sé aon blas a
ḋéanaṁ uirṫi ansoin
mar nár ḋubairt sí aon
ruḋ a déarfaḋ sé léiṫi a
ráḋ. Bhí bliain ṡuas aici
ansoin. Ní raiḃ mé go do
ċoinġbeál aċ an bliain sin"
adeir sé. "Tuiġe" adeir sí
"caiṫfiḋ tú mise a ċoinġbeál
trí bliana". Ó Conneċéaḋ"

adeir sé "aċ ní beiḋ tú anseo.
Cuirfiḋ mé go dtí mo ḋreáṫair
go béal an aiṫ ín." Céin sórt
bealaċ atá leóṫab" adeir sí. "Tá
siad pósta le trí bliana" adeir
sí agus níl aon ċlann acab."
"Bfuil aon duine ann aonfaċt
leóṫab" adeir sí. "Tá mo
ṁáṫair" adeir sí. "Tuige nar
ċomnuiġ tusa do ṁáṫair"
adeir sí "naċ bfuil fios
agat má tá siad contráilte
le na ċéile go bí an ṁáṫair
is ciontaċ" adeir sí. "Ó
ní ċomneóċainn" adeir sé
"ní béaḋ aon ġraiṫe agam dí."
"Déanfaiḋ sin" adeir sí "is
cuma liom." Ṫug sé ann í,
d'fága sé ann í. Ní raib car
síos a bíṫ leis an mbeaṫl

a bhíodh an fear a chur ar a
mbean a gabhail uirthi agus
ba í an máthair ba ciontaigh
bhíodh sise ag iarraidh a bheith
deanamh réidhteach eatartha
agus ní raibh aon maith di ann
Seachtmhain a bhí sí ann an
sin nuair a tháinig an fathach
mór ar cuairt arís. Nuair
a chonnaic sise a teacht é —
"Seacht gcéad fáilte romhat"
adeir sí "an maighistir a
b'fhearr a bhí ann ariamh".
"Ná bac leis sin" adeir se-
acht abair ~~mo chut breagh~~ Cut
barle ní lí." "Abróchaidh mo-
mo Chut breagh glas" adeir
sí. ~~Stad~~ Céad nair eile
ansin a thosuig an fear a
bualadh an bhean dubhairt

sí leis éisteaċt léiṫi ṁáis
mar ġeall ar ċlann aḃí
sé léiṫi go mbeaḋ clann ag
an mbean faoi ċeann bliana
agus ní ḟaca sí aon ḟear
ariain ansoin ba sásta ná é.
"Tiubharfaiḋ tú leat Táiġe agus an
bean sin" adeir an Cut léiṫi
agus tiubharfaiḋ tú leat iaḋ
go dtí áit a spáinfiḋ me-
craobacha beaga a fás agus
má ḟágann tú an oireaḋ
uisge faoi ċeartcar acab
agus go gcoisgfiḋ sé a tart
(mar tá tart mór uirṫi)
beiḋ sí ceart aċ mar a
bfaiġ ní'l aon ċiaramail
a im sí" adeir sé. Ṫug
sí léiṫi Táiġe agus an bean
go dtí an áit ar spáin an

Caiṫ na craoḃaċa sí agus ċuir
sé uirṫi aon uisge ḟágail ann,
aċ go sílfeá go raiḃ ḃun
Ceann acab ḟliuċ agus ċuir sí
ialaċ uirṫi é-sin iṫe. "Ní
ḋeanfaiḋ tú anois aon ṁaiṫ"
adeir sí "go ḃfaiġ tú do ḋóṫain
le n-ól as soiṫeaċ gan aon
ṫóin. Ar nDóiġ ní ċoinneóċaiḋ
soiṫeaċ gan aon ṫóin tada"
adeir a ḃean. Coinneóċaiḋ
adeir sise nuair a ġeoḃfas
tú an rud ceart. Ġléasfaiḋ
mise suas caipín cuinneóige
ḋuit agus teiġre sa ċuile áit
leis agus nuair a ḃéas tú san
áit ċeart coinneóċaiḋ se-
e." Ċuir sí láiṁ i gcaipín na
cuinneóige ansoin dí. Ṫug sí
léiṫi caipín na cuinneóige

annsoin agus ċait sí dá lá ag
iniċeaċt leis agus nuair a ṫagaḋ
sí isteaċ ċuile oíḋċe ḃíoḋ an
ṁáṫair ag gáirí fúiṫi. An
tríoṁaḋ oíḋċe annsoin ḃí sí
muiltce gearrṫa agus ṫáinig an
ṁáṫair agus ḃreaṫnuig ~~an~~ sí
sí síos i gcaipín na cuinneóige
agus ṫáinig mar ḃeaḋ díoṁú
uirṫi agus ṫáinig sruṫ deoraċa
uaiṫe agus ċuit siad síos i
gcaipín na cuinneóige agus
líon siad í agus ní ḋearnaiḋ
an ḃean aċ breiṫ ar an
gcaipín agus é ól agus ċuit
an tanam as an ṁáṫair.
Faoi ċeann trí raiṫe annsoin
ḃí mac óg ag an mbean.
Ṫáinig an faṫaċ mór ar
cuairt aċab annsin: "Is

ait an ḃean ṫú" adeir sé; "tá
mac óg agab". "Tá" adeir sí.
"abair Cuṫ ḃaile Ur Tí"
adeir sé. "Ḋéarfaiḋ mé mo
Cuṫ ḃreáġ ġlas" adeir sí.
Ḃí ḃliain eile istiġ an
tám sin aici. "Caiṫfiḋ tú
ḋul go béul feiste ag mo
ḋreáṫair eile" adeir sé.
Ċuaiḋ sí go béul feiste
anṡoin agus ní raiḃ aici an
sin aċ a comairle féin.
Ḃíoḋ an faṫaċ mór ann
an éudan na seaċtṁaine
ag iarraiḋ uirṫi Cut ḃaile
Ui Tí a ráḋ. Ḃíoḋ sé
ag iarraiḋ uirṫi é ráḋ
a gcomnuiḋe, ~~go~~ ḃí sé
go ḃfaiġeaḋ sé í ġá ráḋ
gan ḃuiḋeaċas. Mar

abí sé i ngar don ~~blian~~
bliain a ḃeiṫ ṡuas aici aríst
ṫáinig caiptín soiṫiġ isteaċ
san oiḋċe sa teaċ seo.
ba as an Tír fó Ṫuinn é.
Ḋeaiṁan blas gur ġlac sé
grá ḋon bean seo, agus
ḋiarr sé uirṫi a bpósfaḋ
sí é. Dubairt sí go
bpósfaḋ. "Má ṗósaim" adeir
sé "tá sé ċoiṁ maiṫ ḋuit
a ṫeaċt an ḃaonfaċt liom
ḋon Tír fó Ṫuinn". Ċuaiḋ
siad agus ṗós siad. Nuair
abí siad pósta annsin
ċonnaic sí an Cut glas
agus dubairt sé léiṫi
gur maiṫ a rinne sí é
go raiḃ an ṫáḋ uirṫi agus
a ḃeiṫ imṫiġṫe ó na faṫaiġ.

Dubhairt ~~sé~~ an cat léithi ansoin
"Nuair a chuaidh an baistigh leat
agus cailleadh mé. Gealladh mé
go ndéanfainn chomh maith duit
agus d'féadfainn. Bhí fios agam
go marbhóchaidh na fathaigh
thú agus is mé a tháinig
mo choiléainín chomh fada
leat."

Chuaidh sí féin agus an
Caiptín Soithigh don Tír
fó Thuinn.

30/6/35

Nuair a d'imthigh an bhean ansoin
go Tír fó Thuinn tháinig bean chomh
fada leis an máthair. "Tá tinsean
istighe" adeir sí "agus í pósta
ag Caiptín Soithigh ~~ag~~ ar an

tír fó tuinn. Agus ṫáinig mise
ċom fada leat" adeir sí. "tiocfaiḋ
an faṫaċ ċom fada leat aríst"
adeir sí agus beiḋ sé go do
ṡáimeáil a ceapaḋ go bfuil
ingean eile aiḋ. Agus beiḋ sé
ṡiul a tabairt air gid duit"
adeir sí "i ngeall ar
tuarasdal t'ingean agus ná
glac uaiḋ é" adeir sí. "Ná
bíoḋ taḋa le deanaṁ aiḋ le
aon blas an bainneans leis"
adeir sí. Nuair abí sí
'gimeaċt anson "tiubraiḋ mé
cuairt eile fós ort" adeir sí.
Diṁtiġ an bean anson agus
la'r na ṁáireaċ ṫáinig an faṫaċ
ċom fada leiti. Nuair a ṫáinig
an faṫaċ ċom fada leiti "diṁtiġ
tingean uaim" adeir sé

"Is fuaraċ a sgéul é sin a'm sa" adeir sí. "Bíoḋ" adeir sé - "tiubraḋ mise neart oirgiḋ anois duit ag uċt í beiṫ ann" adeir sé. "Nać bfuil inġean eile a'd." adeir sé. "Níl" adeir sí. "Nać bfeicim í" adeir sé. "Ní liom sa í sin" adeir sí. "Inġean dreáṫara dom í sin. Inġean tailliúra atá innte atá annsoin ó d'imṫiġ mo inġean. Aċ níl aon ċuimne a'm sa tada beiṫ le deanaim a'm teiċi. Aċ ~~teiaiġ~~ teigriġ 'com fada le na haṫair agus mar ṫugann sé duit í tagaḋ." Ċuaiḋ sé go dtí an tailliúr agus d'fiarraiġ sé ḋé a dtiubr~~fuḋ~~ sé dó an inġean. Bí an tailliúr

ḃí an súil san airgead aige
agus duḃairt sé go dtiuḃraḋ.
Scaḃal blas go dtug sé mála
mór airgid dó agus nuair
a ċonnaic an tailliúr
an tairgead ní raiḃ aon
ċuimre ar an inġean níos
mó aige. nuair a ṫáinig
sé ċom fada leis an mbean
ansoin ḃí an tailliúr an
aonfacht leis. "gaḃfaiḋ tú
an aonfacht leis" adeir a
tailliúr le'n inġean".
"gaḃfad" adeir sí "tuige
nach ngaḃfainn." "bíol níl
aon ċál faiccíos duit" adeir
sé. "Séris tá ionamsa árd
rí" adeir sé. Agus tá mé
cuartuġaḋ cailín le naoi
mbliana" adeir sé agus

níl mé fágail aon ċoilín a
ḋeanfaḋ mo ċomairle agus tá
sin a fágáil ḋáiṁ orm" adeir sé.
Bí capall aige agus ḃuail sí
suas ar a ċúla go ḋtáinig siad
ina cúirte. Ṫáinig siad isteaċ
sa gcúirt. Ṫug sé ḋí na heoċracaí
le haġaiḋ ċuile ṡeomra oscailt.
Féadfaiḋ tú ċuile ṡeomra
oscailt leóṫab sin" adeir sé.
aċ a bḟeiceann tú an seomra
a bfuil an doras uaiṫne air
ná gaib isteaċ ann ṡin."
"Cá bfuil an eoċair le na
agaiḋ sin" adeir sí. "Seo í
í" adeir sé. "Ṫóig ḋe í sin
adeir sí. "Ní féadfaiḋ tú
raḋ go mbeiḋ aon ḋéaileáil
ann sa leis" adeir sí. Ḋ'imṫig
leis agus ṫug sí ḋó an eoċair

Ḃí sí ḋeanaṁ a ġraiṫe. Ní raiḃ
aon ċaṫ ḋó tada iarraiḋ uirṫi,
ḃí ċulṫe ṡórt ḋeanta aici. San
oiḋċe ansoin ḋubairt sé léiṫi
“Caiṫfiḋ tú fanaċt leat féin anseo
go ceann seaċtṁaine tá mise
ḋul go béal feirste.” “Agus céin
ġraiṫe atá go béal feirste aḋ”
adeir sí. “Ḋreáṫair liom atá ann”
adeir sé “agus tá sé ḋul a
pósaḋ inġean rí agus ní ḟéudfaiḋ
mé féin a ṫeaċt go ceann
seaċtṁaine.” “Agus” adeir sí
“arnú ní ḟanfaiḋ mise anseo
liom féin” “Tuige naċ
ḃ-fanfá” adeir sé. “Tuige
naċ ḋtiuḃrfá an aonḟaċt
leat mé” adeir sí. “Ní'l tada
le ḋeanaṁ anseo aċ na
beiṫiḋiġ a ḃleáġann agus naċ

ndeanfaiḋ fear ar a páiġ é sin
ḋuit atá sa teaċ sin ṫall".
"Is ait an bean ṫú" adeir sé.
"Bíoḋ·f a·ḋ nac fear fear a
bíṫ ag imṫeaċt gan a ċoṫliú"
adeir sí. Ċuaiḋ sé go dtí an
teaċ ba ġoire dó agus
ḋoeruiġ sé leis na beiṫiḋiġ a
ḃleaṫann dó go ceann
seaċtṁaine agus fébrí céaiḋ
d'iarr sé ṫug sé dó é agus
bainne ṫaḃairt do na
laoġanta. D'imṫiġ leóṫab an
sin agus ḃuail leóṫab go
nDeaċaiḋ siaḋ go dtí an
áit a raiḃ sead a ḋul ag
an ndbainis. Táir na ṁáṫreaċaiḃ
amsoin ṫáinig an bean seo
aríst ag an ṁáṫair (ag ṁáṫair
an ḃean a d'imṫiġ) agus

capall arís. Nuair a táinig sí ansoin "muise" adeir sí "bhfuil corr a bhí sa mhac sin tá aid". "Níl muise" adeir an máthair "corr a bhí i gcos ná láimh leis ach léir mar cuimhnighim rud leis ach é sínte ar leabaidh le naoi mbliana" "bhoil" adeir sí "cuirfidh mise ialach ar go gcorróchaidh sé". "Ní raibh fios aid" adeir sí "céard d'éirigh dó sin". "Ní raibh fios" ~~...~~ adeir sí. "An fathach mór a chur faoi dhraoidheacht é" adeir sí, "mar ní raibh aon fhear faoin domhan a bhí i ndon aige féin ach é sin agus bhí fios ag an bhfathach é sin. Chuaidh sí suas chomh fada leis agus bhuail sí slaitín draoidheacht air agus d'éirigh sé suas. "Tá

mé go maiṫ ar ċuile ċaoi agus"
adeir sé "sé míle aon spré-aṁairc
ino ṡúile". "beiḋ amárc ~~ino~~ 180 ṡúile
ṡál dá mbeiḋ sé an oiḋċe" adeir
sí. "Ingean de Impereóir na Gearmáine
mise" adeir sí. agus bí sé
comharṫa dom gur mé an
ḃean le breaġṫa faoi'n
ḋoṁan agus bí an oiread
ḋraoiḋeaċt aige sin agus gur
ġoiḋ sé ó m'aṫair mé agus tá
mé aige faoi ḋraoiḋeaċt le
naoi mbliana, agus ċuir mé-
faoi ġeasa é gan boint na-
pairt a beiṫ aige liom go deo.
agus tá ceaṫar mná marbuiġaḋ
aige agus ḃeaḋ tingean-sa marḃ
freisin muraċ mise. agus tá sé
taḃairt mná leis agus a ráḋ
leóṫab "Cuc baile uilí" a ráḋ

agus ar a bpoinnte is a nabrócaiḋ
siad ansoin é iad a marḃuġaḋ;
le neart feirge nuair naċ
bpósfainn sé é." Cuir sí an mac
suas a marcuiġeaċt ar an gcapall
ansoin. Ṫug sí léiṫi ansoin é nó
go dtug sí ċoin fada agus a ḃí
le siúl ag cúirt an ḟaṫaiġ é.
Ṫug sí ċoin fada le tom brolb é.
"Bair ar a tom sin anois" a deir
sí agus mar a bfuil tú láidir
níl tú in ann í ṫarraingt agus
má tá tú in ann í ṫarraingt
níl aon fear faoi'n domhan
ċoin láidir leat agus níl an
ḟaṫaċ in ann í ṫarraingt."
Rug sé uirṫi agus ṫairring sé í
agus an niaoiḋm uisge a ċuir
sí aníos buaileaḋ idir a dá
ṡúil air é agus ní raiḃ aon

ḟear faoin doṁan ba ġéire aṁarc
ná é ar a ċoiṁéad agus
ḃuaileaḋ ar an mbean é agus
ḃí an draoiḋeaċt tugṫa uaiṫe
de aon iarra aṁáin. Ṫug sí léiṫi
dabaċ ansoin go dtug sí isteaċ
sa seomra é gur leiġeas sí
cúiġear ban a bí istiġ ansoin
agus a gcuid fola tuguiġṫe go
mbeaċaiḋ siaḋ abaile acab
féin. Nuair a bí an méid sin
déanta acab ġlanáil siaḋ suas
an ċúirt agus ċuaiḋ sí féin ⁊
an ḃean abaile ag an máṫair.

Ṫáinig an faṫaċ abaile ansoin
é féin agus a ċailín. Bí siaḋ
cupla oiḋċe sa mbaile ansoin
sul ḋár labair an bean leis an
~~bean~~ ḃfear aríst. An oiḋċe seo
ansoin ḃuail an faṫaċ amaċ

agus níor stop sé go ndeacaiḋ sé
sa roiliġ nuair a ċualaiḋ sé go
raiḃ duine curṫa ann gur ṫairriuġ
sé aníos é. Nuair a d'imṫiġ seisean
d'imṫiġ inġean an ṫáilliúra ina ḋiaiḋ
agus rud geal uirṫi. Nuair a
ċonnaic sí a ṫairriuġṫ aníos an
ċuirp é "ara ṡúile móra braḋaċa
tá mise breaṫnuġaḋ ort" adeir
sí. Breaṫnuiġ sé uirṫi agus
d'ionnsuiġ air ag iṫe arís.
"ara a ṡúile móra braḋaċa
tá mise féin a breaṫnuġaḋ ort"
adeir sí arís. Breaṫnuiġ sé
uirṫi agus d'ionnsuiġ air ag
iṫe arís. An ṫríoṁaḋ uair
ar ṡuḃiairt sí é riṫ sé.

Ḃí fios ag an mbean eile
nuair a ḃí a gcuirtí fearg
air go n-ionnsuiġeaḋ sé an

tom agus ḃí sí féin agus an fear
a faire ag an tom. Duḃairt sí
leis an bfear an tom a ċur
sa bpoll agus ~~nuair a ṫiocfaḋ~~
go dtiocfaḋ an tom leis an
bfaṫaċ agus nuair a ṫiocfaḋ
breiṫ ar a bfaṫaċ agus é ċur
síos sa bpoll agus an tom a ċur
ar a ċionn. Riṫ an faṫaċ go
ndeaċaiḋ sé go dtí an tom
agus ṫairring sé an tom agus
nuair a ṫairring ċuir an fear
eile síos sa bpoll é agus
ċoinnig sé ann é gur pluċaḋ
é. Nuair a bí sé pluċta aige
ansoin ṫairring sé aníos é agus
ċuir sé go breaġ fiunṫaċ
é agus ċuir sé tomba air.
Nuair bí an faṫaċ curṫa aige
ċuir sé síos ar ṡagart meise

agus ar ċléireaċ uisge gur ṗós
sé féin agus ingean Impireóir na
Gearmáine a ċéile. Nuair a bí siad
pósta ansoin ní'l baoġal a bíṫ
nár roinn siad go maiṫ le ingean
an ṫailliúra agus ariú sí a
ṡaoṫruiġ uiliġ dóiḃ é.

Ċuaiḋ siad san an ṫeaċ agus
ċuaiḋ mise an claċán. Báṫaḋ
iad san agus ṡnáṁuiġ mise. Níor
ṫug siad dom aċ brógaí páipéir
agus stocaí bainne ramal.
Buanuiġ leiṫ píġinn airgiḋ.
D'ól mé tiġ Crocubair 'a Crocubair
é i gCaṫair Luimniġ. Bí an
coileaċ a ríṫ orm agus dá
mbeirleaḋ an ċearc orm
ní ḟásfaḋ sí deoir ionam.

8/9/35.

Sgéal Banríoghan Ghleann Uaignis.

Rí mór a bhí in Éirinn fadó agus nuair a bhí sé in am pósta aige chuaidh sé go Sasana agus thug sé bean as — bean mhór. Cheap sé ná raibh a dheáll dhe bhean in Éirinn. Pósadar. Bhí siad an chonfaét ansoin go raibh mac seab. Nuair a baist siad é sé'n tainm a thug siad air Jack. Ní mórán aois a bhí sé nuair a cailleadh a athair. Phós sí ar a bpointe boise agus bhí sí pósta ansoin go raibh triúr inghean aici. Ní mórán aois a bhí ag Jack órtab. Bhí sé ag éirigh suas ansoin, bhí an chion ag a triúr inghean air, ní raibh cion a bith ag a mháthair air ach bhí cion ag

a leag a ċoir air. Ṫug sé faoi deara
ansoin agus ṫug sé faoi deara
go raiḃ ní ba lú cionn ag a ṁáṫair
ar na hingeanaċa ná air féin.
Rinne sé aimsir leis a ḃfarraise.
Nuair a ḃí a ḃliain ṫuas ansoin
aige fuair sé bosca faoi ṫír
agus trí ribe ~~mná~~ gruaige
bean ann. Ḃí na ribeaċa i
ndon solus a ḋeanamh san
oiḋċe ċoṁ maiṫ le solus a' ḃíḋ.
Nuair a ċonnaic sé an solus
san oiḋċe orṫa, ḋúḃairt a
ṫaṫair "sin gruaig mná"
adeir sé "agus má seaḋ
féin níl aon maiṫ duit-se
ċainnt uirṫe. Níl aon ~~maiṫ~~
bean sa doṁan a ḃfuil an
solus sin ar a gruaig aċ
aon bean aṁáin agus tá

sé cinnt ar a ḋoiṁan a ḋul ċoiṁ faḋa leiṫi. agus sé 'n áit a ḃfuil an ḃean sin. adeir sé "Tá an áit éiriġe ṫoir, sa ngleann uaignis agus tá sé tinnt ar duine ḃiṫ í ḟáġail amaċ." "Cuirim se faoi ġeasa ṫú agus faoi ṁór ḋíoṁuṫ na bliana seo" adeir a ṁáṫair "gan an ḋárna oiḋċe a ċoḋlaḋ ar aon leabaiḋ ná an ḋárna béiliḋ iṫe ḋe aon ṁias go ḃfaiġ ṫú amaċ an ḃean sin." Ní raiḃ neart air. "Is olc a ḃean ṫú" adeir a aṫair. "A! a ḋeana go maiṫ ḋó atá mé" adeir sí. Ḃuail leis ar maidin lá'r na ṁáraċ. Sgearr a ċuaiḋ sé nuair a casaḋ gearráinín leis. D'fiarruiġ an gearráinín ḋe cá raiḃ sé dul. Dinnis sé ḋó

"Is olc an áit a bhfuil tú dul" adeir
a gearráinín. B'féidir go bhfaighfeá
amach í ach is fada an lá é;
caithfidh tú treabhadh a dhéanamh.
Ach a bhfuil aon mhaith do mharcach
leat." "Tá" adeir sé. "Má tá"
adeir sí "gaibh a marcaigheacht
orm-sa agus nuair ~~bea~~ ceirtlín
dhuit agus nuair a ghabhfas tú
ar bhruach na fairrge caith amach
an ceirtlín agus déanfaidh sí
bóthar domsa go dtéigh mé don
Fhrainnc." Nuair a tháinig sé
don Fhrainnc ansoin bhí sé
'gimtheacht leis oidhche ar ghach
teach agus nuair a bhíodh mórán
le siubhal aige thagadh an gearráinín
'loin fada leis. Bhí sé siubhal
leis ansoin nó gur luidhig
sé as an Fhrainnc. Dubhairt

an gearráinín ansoin leis ansoin go
dtiubhrfaiḋ sé ag faṫaċ i bPrúisia é.
agus mar a ndéanfaiḋ sé aon
ṁaiṫ le ḋul ag a ḃfoṫaċ naċ raiḃ
fios aige céard a ḋéanfaiḋ sé.
Nuair a ċug sé ag teaċt an ḟaṫaiġ
ansoin é: "Nuair a ṫiocfas sé
anuas aiḋ déarfaiḋ sé: fú fa-
fiasóġ fáġaim boloiḋ an Éireannaiġ.
abair iuna naċ Éireannaċ
ṫú gur a ḋul amuġa atá sé,
gur ar a ubreaċaint ṫú.
7 socróċaiḋ sé síos ansoin leat.
Nuair a ġeoḃfas iuna soċruiġ
síos ansoin é: abair gur ~~ar~~
mac leis ṫú, gur ċuḃairt do
ṁáṫair leat nuair a ḃí ṫú
tḟear a ḋul ċoṁ faḋa le
ṫaċair i bPrúisia. Déarfaiḋ sé
ansoin ḃí a ṫéiġse a. m.
Ċuaiḋ sé isteaċ agus rinne

sé mar duḃairt an ġearráinín.
"Tá seisear mac eile aṁsa" adeir
a fáṫaċ leis agus beiḋ tú an
aonḟaiċ leóṫab." bíoḋ sé ag
luiteaċt an aonḟaiċ leóṫab
ansoin agus sé'n obair a bí
ar Jack a breaṫnuġaḋ i n-diaiḋ
capall. bí sé fáġail scoile
freisin ann. bí sé suim aimsire
maiṫ ann ansoin. Ċuaiḋ an
fáṫaċ amaċ ag iasgaċ lá agus
fear an aonḟaiċ leis. Ċonnaic
sé láċa fiaḋáin agus seáċt néin
aici agus d'ionnsuiġ sí a bualaḋ
ceann acab. Lá'r na ṁáireaċ
ċuaiḋ sé amaċ arís agus
ċonnaic sé an ruḋ céaḋna
agus an tríoṁaḋ lá ċonnaic
sé arís é. bí sean ḟéar
glic aige agus ċuaiḋ sé g'oḋtí

é agus d'fiafruiġ sé cén ċaill a bí
leis. "bí ~~sé~~ Seáċt ~~&~~ nuiḃe ~~..~~ aili sin" adeir
a sean fear glic" agus ba ċeart
di ceann acab a ṫaḃairt ḋom
deaċma". "tá mór ṡeisear mac
a'm san" adeir an ḟiaċ agus
céard a ḋeanfas mé leóṫab"
nuair a ~~ġabf~~ ġabfas siad ag a
scoil ná hinnis tada dóiḃ"
adeir a sean fear aċ abair
go dtiuḃrfaid tú gifte ḋóiḃ
agus an té beas ar deire a
teaċt abaile abair leis
imṫeaċt. nuair a ṫáinig siad
abaile bí Jack ar deire. "ara
a Jack ċroiḋe" adeir sé "ní
tá ar deire." "ċoil is fusa
an mac ba ineasa lionsa
abí arṫain ann." "deanan
neart air" adeir Jack.

Ṡiubail Jack uaiḋ amaċ agus
ní raiḃ seaċt gcoiscéimeaċa
siubalta aige uaiḋ'n ngeata
nuair a ṫáinig an gearráinín go
dtí é. "Tá tú díbrigṫe" adeir
an gearráinín. "Táim" adeir
sé. "Buail ar mo ḋruim aníos"
adeir sí "agus tiubairfeaḋ mé a
ḋreáṫair ċú aċ ní muscólaiḋ
iompa ḋon ḋreáṫair é - faiċ
eile atá i Rúisia" adeir sé.
Buail sé leis go ḋruig sé 'n gaṫ
don ċúirt é. "Buail isteaċ
anois aige" adeir sé agus
go ċróċaiḋ ní síos leis agus
abair náċ ḃfuil aon fear
capall le fáġail ċoṁ teaṫ
agus aige sin atá na caiple
breáġ" adeir sé. Buail sé
isteaċ aige. D'fiafruiġ an

faṫaċ se cé hí no cé hé nó cé
hoileán é. "Cén t-ainm atá
ort" adeir sé. "Jack" adeir sé.
"Jack na gcapall a ṫugann siad
orm. Ní raib aon ċeirḋ ariaṁ
a'm aċ a' tdeáil ar ċapall
agus a' pléiḋ léoṫab." "'S ní tá
teastáil anseo" adeir an faṫaċ.
tá mise sgrioṫta ainseo ag daoine
atá a' breaṫnugaḋ ndiaiḋ
caiple agam agus go deimin tá
mo ċuiḋ caiple millte acab"
adeir sé. D'imṫig leis, nuair
a' breaṫnuiġ se ndiaiḋ obair
Jack ċeap se naċ ndeanfaḋ
se féin leaṫ ċoin maiṫ é.
agus ní raib se deanaṁ
ruḋ a biṫ aċ ruḋ a biṫ
a d'éarfaḋ Jack leis sé
a ḋeanfaḋ se, bí se féin

is a ḟaṫaċ a bainnt ceart maiṫ as a
ċéile go raiḃ sé aige a ṫairrinġt ar
ḃliain. "ḃíoḋ" adeir a ḟaṫaċ adeir
sé "tá mise ḋul ar cuairt ag
mo ḋreaṫair, ḟuair mé sgéala go
raiḃ sé tinn. ḃreaṫnuiġ féin isdiaḋ
ċuile ruḋ anseo nó ḃéiḋ mé ar
ais go ceann seaċtaine." D'imṫiġ
leis agus nuair a ḃí sé ceiṫre lá
ann ṫáiniġ an gearánaċ go dtí é.
"Seo fáinne ḋuit" adeir sí "agus
ḃreaṫnuiġ tríḋ agus feiċ a ḃfeicfeá
taḋa". "Feicim" adeir sé "na
sluaiġte a teaċt agus iad
gléasta in arm agus in éaḋaċ
agus fear mór amaċ rúṫab."
"Gléas suas ṫú féin" adeir sí
"isé cúlaiṫ gaisge agus cruaiḋ
ċoṁrac agus má tá aon
maiṫ ṫréan leat tá sé

tastáil uait. Sin fear mar a
ċuala sé go raiḃ an faċaċ imiġṫe
ata a teaċt go dtóigfiḋ sé an
ċúirt." Ġléas sé suas é féin
an sonna ċulaiṫ ~~cum~~ ġaisge
ċruaiḋ coimraċ mar ḃí a ċóṫún
de ċraiceann eascainne go dtí
plue a ḋá ṁása, spuir
deirgṁeaċa ġréigeaċa ġreanta
trea is puċáin na míol mór
no na ṁáidri da ḋeineamain a
ċlainne dleaċ dearlaċ forlint
forlinea agus na holagáin.
ḃí sé sgríoḃṫa síos 'na litreaċa
móra air gur ḃé féin beó
ḃeóṫa na mbeóṫa fear
ṁarḃuiġṫeoiḋ na gcéusta fear
cóir is ceart a ḃaint amaċ
gan cóir ná ceart a ḃeiṫ a
ṫaḃairt uaiḋ; go ndeaċaiḋ

sé-ar bun a ċalaim mala bréagaiġ a raiḃ na dá ġreim déug a ḋul an maiṫeaṁa ann. Mar bí trí ġreim ó ṁnaoi cúm caol, tóin mór agus intinn maiḋbreaċ. Trí ġreim ó ṫarb, mala reaṁar éadan dána agus seaṗain sgaṫaṁail. Trí ġreim ó ṡionnaċ súil bioraċ, cluas aireaċ agus drioball sgoṫaċ. Trí ġreim ó ġiorfiaḋ fillead, gróċ, agus léim árd.

Bí ċuige ansoin dubċan na gcnoc agus breaċaḋ na n-ugleannta. Ċuaiḋ sé-ġrioṫab, fuċab agus ċarrab agus mar a ḃaineaḋ sé-an cloiġeaṁ de ḋuine acab marḃuiġeaḋ an cloiġeaṁ

Cuigeach ċeab. Rinne sé trí
ċarnán ḋíoḃ. Carnán dá
gcloigeann ~~gcosa~~ agus carnán dá gcolainn
agus ola níor ṁaiṫeasa ḋá
gcuid airm is éadaċ.

Sgearr go dtáinig an faṫaċ
arís aige. Bhí sé cur síos do.
bfuil a fear sin go maiṫ" adeir
Jack. "Níl fios agam" adeir a
faṫaċ fuair sé bás. Cé sórt
úṫa rinne sé" adeir ~~sé~~ Jack.
"Rinne sé aon rud amháin"
adeir a faṫaċ "dubhairt sé go
raiḃ mac aige agus gur imṫig
sé uaiḋ agus ḋfág sé páirc
níor capall aige gan aon
baint a ḃeiṫ ag aon ḋóiḃ go
bfilleaḋ sé: agus tá mise
ceapaḋ gur ṁura an mac
sin". Nuair a bhí an bliain

isteiġ ag Jack "tá mé ag iarraiḋ
a ḋul abhaile" adeir Jack. "Ar
cuairt" adeir sé. "Ní ḃeinn amuiġ"
adeir sé "aċ cupla lá". "Ó is
cuimhin liom" adeir a faṫaċ.

Ḃuail leis ansoin go nḋeaċaiḋ
sé go dtí an ṗáirc agus sé'rd
abhí ann naoi láir ḋéag agus
dá ḟearraċ a ḋul ar ċuile láir
acab. Nuair a ċonnaic sé an
méid sin ansoin agus ċomhair sé
iad ċuaiḋ sé isteaċ sa bpáirc
agus capaiḋ bromaċán beag
air. "Muise ċreatúirín beag" adeir
sé "céard tá ort nach bḟéadfainn
tada ḋéanamh duit". D'ḟéada~~fainn~~
adeir sé "Dá mbainfeá an
cloigeann de na h-ocht gcinn déag
is fiċe de ḟearraiġ sin aiḋ agus
cead a ṫabhairt dom a ḋul a

síuḃl ar na láiṫreaċa go ceann
bliana ḋéanfainn maiṫ eicínṫ
duiṫ anois." "Diabal mara
mbeanfaḋ" adeir sé. "agus
tiubharfaiḋ mé rud duiṫ a ġlanfas
as iad" adeir sé. "Tiubharfaiḋ mé
meán gaḃair ~~[illegible]~~ duiṫ a ġlaoiḋfeas ar
beag éunlaiṫ agus mór éunlaiṫ
an aéir agus abair leóṫa go
b'sin ḋinnéar a ṫug tú ḋóiḃ
agus má ḃíonn aon ċruaiḋ
ċoinreac orṫ go bráṫaċ go mbeiḋ
tú ṡuḃal go dtiocfaiḋ siad a
ċongnaṁ duiṫ." Nuair a ṫáinig
siad ġeall siad dó naċ mbeaḋ
aon áiṫ ar fud na seaċṫ
ríoġaċta naċ mbeaḋ cuid acab
ann agus go dtiocfaiḋ siad a
ċongnaṁ ḋó agus go mbeaḋ
ċuile buaḋ aige a ḃféadfaḋ

siaḋ. Ḋ'imṫiġ leis an ḋoṁan agus
ṫáiniġ sé 'ċoin fada leis an teaċ
a raiḃ sé 'ġobair a gcoṁnuiḋe
ann. ḃí sé ag obair leis go ceann
ḃliana agus nuair a ḃí an ḃliain
imṫiġ aige ḋubairt sé leis féin go
ḋtiḋeaċaḋ sé a ḃreaṫnuġaḋ ar a
ḃpáirte arís. Nuair a ṫáiniġ sé
ċoin fada leis a ḃpáirte arís
ḃí trí ṡearaċ ag gaċ uile
ċapall acab. Nuair a ċonnaic
sé iad agus a ċuaiḋ sé féiċeáil
a ḃfeicfeaḋ sé an ḃromaċ a ḃí
go dona. Ḃí sé seaċt nuaire
ní ba ḋona ná ḃí sé. "Ó tá
an léan ort" adeir sé. "Tá mé
go dona anois" adeir a ḃromaċ.
"a ḃféadfainn rud a ḃéiṫ a ḋéanaim
duit" adeir sé. "Marḃuiġ na
searaiġ" adeir sé "agus

leis a shiúl mé- agus bhféidir go
mbeadh feabhas éigint arís ionam."
Thug sé- féachaint eile dhó. "Glaoidh síd
amuigh" adeir sé- "ar na beithidhigh
is láidre sa gcoill" adeir sé-
agus tiubhrfaidh tú dhóibh é- sin
agus déanfaidh siad sin go maith
dhuit." Glaoidh sé- orthab agus
thainig siad agus ghlac siad
buidheachas leis. "Dúil ort aé
glaodhach orrainne" adeir siad
aon lá choidhchin a mbeidh cúis
ort agus déanfaidh muide chomh
maith dhuit agus féadfas muid."
Chuaidh sé- abhaile go ceann
bliana agus ansin thainig sé-
ag an bhfairrge arís agus bhí
ceithre searrach beirthe ag capall
capall agus chuaidh sé-
thoruigheacht an bhuachaill

agus ṡeaiṫ ndonaḃí sé. "Á

mhuise ċreiḋim nach féiḋir maiṫ a

ḋéanamh duit" aḋeir sé. "Níl

agam" aḋeir an bronnaċ aċ dá

mbainfeá na cloġne ḋem ṁéid

sin scarraiġ amaċ go mbéiḋir

go ndéanfaḋ sé maiṫ dom" Muise

bí go dona nó go maiṫ" aḋeir

sé "ḋéanfan a mbainfiḋ muise

aon ċlogeann amaċ níos mó

duit." "Tá muise raḋ leat" aḋeir

an bronnaċ nuair a ġabfas

tú aḃaile solus a ṫabairt sa

stábla leat nó má ḟeiceann

an fáṫaċ na ribeaċa sin

raċfaḋ muise mbannaí duit go

mbainfiḋ sé siubal asat."

Cuaiḋ sé aḃaile agus bí píopa

ḋem oiḋce air agus ċuaiḋ sé

amaċ sa stábla. Ní raiḃ

don tsolus aige agus bain sé an
clár den bhosca agus las an
gtábla suas. Cé-bheaḋ a
teaċt isteaċ aċ an faṫaċ.
"Cá bhfuair tú na ribeaċa
sin" aḋeir sé. "Fuair mé faoi
ṫír iaḋ" aḋeir sé. "Ní maiṫ
liom é ḋeanamh leat" aḋeir a
faṫaċ "aċ caiṫfiḋ mé é ḋeanamh
leat, caiṫfiḋ mé an bhean sin
ḟágail le pósaḋ. Cuirfiḋ mé
faoi ġeasa ṫú". "Ná bac
le mé ċur faoi ġeasa" aḋeir
Jack "gabhfaiḋ mé ar a tóruiġeaċt
ḋuit." Ċuaiḋ sé ag breaṫnuġaḋ ar
na searraiġ arís láir na
ṁáireaċ agus ċuaiḋ sé
go dtí an bromaċ. "Nár
ḋubhairt mise leat" aḋeir a
bromaċ "gan ~~an~~ na ribeaċa

sin a ṡpáinnc ḋon ḟaṫaċ agus ta-
ní faoi ġeasa indiu." "Níl mé
faoi ġeasa" aḋeir sé – "ḋubairt
mé leis gan aon ġeasa ċuir orm."
"Is ionann an cás" aḋeir an bromaċ
"Ní ṫiubraiḋ sé sin aon tsuimneas
ḋuit go dteig tú ar a ṫóruiġeaċt
agus arís má ḟaġann tú í ní
aige san a ḃeas sí. Ḃfuil aon
raiṫ in do ṁarcuiġ anois leat"
aḋeir sé. "Tá" aḋeir sé. "Ní
mór ḋuit é" aḋeir an bromaċ.
"Ce-ċuir a ḃfuil mé-ḋul a
ṁarcuiġeaċt" aḋeir sé. "Orm
sa" aḋeir an bromaċ. "Arís
níl ufaṫ uḋon mé-iompar"
aḋeir sé. "Fan ufa ar mo
ḋruim" aḋeir an bromaċ agus
sgearr go ḃfuiċ fiḋ tú an
ḃairrioġan". Ḃuail sé ar

marcuigheacht agus bhí an bhromach
ag imtheacht idir neamh is talamh
corr uair go raibh píopa mór
siubhalta acab gur ísligh sé
ar talamh faoi dheire. "Ná
bíodh faitcíos a bhít ort" adeir
a bhromach beidh sí sin a teacht
anois agus ceapadh tú go be-
nos a marbhóchaidh sí tú ach
tá sí a teacht agat cómh
sgiobtha is tá sí a dul go
dtí í. Tháinig sí acab agus
Rug sí ar a gcapall agus
d'iontuig sí ar ais í. Chuaidh
sí féin suas ar a cúl go
dtug sé isteach ag a
bhfathach í. Bhí fear na fáilte
amuigh ag a bhfathach rómhab.
"Níl aon maith duit a caint"
adeir sí "Ní pósfaidh mise

aon fear go deó aċ an fear
a ṫiubhrfas agam an Stud a Bello
atá céud ~~fac~~ fear síos i bpoll
as Cionn Ġleann Uaignis agus
gan ann aċ a háit féin.
"Tá sé ċoṁ maiṫ duit"
adeir a faṫaċ le Seán na
gcapall a ḋul dá iarraiḋ
siuḋ ḋom." D'ubhairt sé
an dom go ngabhfaḋ. Ċuaiḋ
sé amaċ agus casaḋ an
bromaċ air. "Tá geasa
anois ort" adeir sé. "Ó
níl" adeir sé "aċ naċ
bhfuil sé ċoṁ maiṫ dom
~~an~~ é ḋéanaṁ gan geasa
a bhí má féadaim é."
"Bhí fios ag an mbromaċán
cé'n geasa bhí air".
"Dul ag iarraiḋ na

Stud a Bello atá mé" adeir
sé. "Seasaḋ" adeir sé. "Caiṫfiḋ
muid rópa fáġail a ḃeaḋ
céad feaċ ar faḋ" adeir sé
agus coinneóċaiḋ mise an
rópa agus leigfiḋ mé síos
mise agus nuair a ḃeaḋ
mé ṫíos ḋeanfaiḋ mé fear
síoda féin agus ḋeanfaiḋ mé
i marcuiġeaċt anuas
ar a rópa." Ḋimṫiġ siad
leóṫa go nḋeaċfaiḋ siad
ann san áit a raiḃ sí. Leig
seisear an ḃromaċáin síos
ar an rópa go nḋeaċaiḋ
sé síos céad feaċ san áit
a raiḃ an Stud a Bello.
⁊ agus nuair a ḃí sé ṫíos
rinne sé i a marcuiġeaċt
anuas go ḋtí barr na

baile. nuair abí sí imiġ
annsoin ċuaiḋ Seán a
marcuiġeaċt uirṫi go
ḋtí sé abaile go ḋtí an
áit a raiḃ an bainríoġan í.
nuair abí Stud a Bello
uaiṫ annsoin "bíoḋ ní
ṗósfaiḋ mise aon ḟear go
bráṫaċ" adeir sí "aċ an
fear a ṫiubrfaḋ cruiscín
ḋe ṫobar na mbuaḋ agam
atá sa taoḃ ó ṫuaiḋ ḋe
ifreann." "Ṫeiġriġ ḋá iarraiḋ
síoḋ" adeir a ṫaṫaċ le
Jack. Ṫug sí ḋó an
cruiscín annsoin le na
lán a ṫabairt leis. nuair
a ċuaiḋ sé amaċ ar
sin bí an bromaċ
Ronne. "Ní ḋeanfaiḋ ní

aon uair anois" adeir sé:
"D'fhéadfainn-se mé féin a
dhul ann leis an gcruiscín
sin" adeir sé "ach ní dhéanfá
sa aon uair mar a mbeadh
cruiscín eile aige. ach rabhfaidh
mud chomh fada le binn an
chnuic" adeir sé: Dimthigh
leóthab go ndeachaidh ~~mu~~
siad chomh fada le binn a chnuic.
"D'fhéadfainn-se mé féin a
dhul ann anois" adeir sé-
"D'fhéadfainn priacán ní rud
eicint a dhéanamh dhom
féin ach ní beinn i ndon
a dhá chrúiscín a thabhairt liom"
adeir sé. "Ach marbhuigh mise"
adeir sé. "Bhfeiceann tú
an loch sin thíos" adeir
sé- "feicim" adeir sé-

“Ḃfeiceann tú an dá eala atá uirri”
“Feicim” adeir sé. “Ar a bpoinnte
is a mbeiḋ mise marḃuiġṫe
a's feannfaiḋ tú mé agus tiocfaiḋ
na dá eala sin go miċe agus
béarfaiḋ tú orrṫa agus tiubraiḋ
dóiḃ na dá ċruiscín agus gaḃfaiḋ
siad ann duit” adeir sé: agus
tiubraiḋ siad agat an luisge agus
leiġeasfaiḋ tú mise leiġeas”.
Marḃuiġ sé an bromaċ
agus nuair a ḃí sé dul
dá ḟeannaḋ ṫáinig bromaċ
eile go dtí é. “Céard tá
tú ḋéanamh” adeir sé. D'innis
sé dó. “Ná déan” adeir
sé “aċ seo píopa ṡíoda buiḋe
agus cas timpeall air é
ní léigfiḋ sé aon ḃlas in
aice leis go ceann tamaill.

mise an ċéad ḃronnaċ a capaḋ
ort, agus 's maiṫ d'ṫáir an
ḃronnaiġ sin. ~~b~~. Ḋá dtiubrfá
ceaḋ ḋon ḃronnaċ sin an
tríomaḋ sleaċt ól ḋéanfaḋ
sé ċuile ḋórt ḋuit. Tá an
ḃainríoġan sin faoi ġeasaib ag
tríḋ diaḃal in Ifreann. Ḃí
mise pósta aici agus rinne
sí ḃronnaċ díom agus rinne
sí ḃronnaċ dá mac agus
rinne sí an fáinne a ċuirfeas
diarraiḋ an ċéad uair
eile tú dá hinġean agus
ċuir sí sa ḃfairrge ḋearg
~~ta~~ í. agus rinne sí an
dá eala sin ḋíoḃ dá
haṫair is dá máṫair. Dá
leigtea ḋo na dá eala
sin a teaċt in aice

leis an mbrosnaċ díolfaiḋ siad
é aċ ní raiḃ fios aige é. agus
rinne an ḃanríoġan sin freisin
an Stud a Bells dá ḋreaċóir
agus ċuir sí céud fear síos
san agll í. Tiubraiḋ mise
agat an dá cruiscín uisge sin,
aċ 's fada go dtí é. Caiċfiḋ
mé siúl go dtí m'inġean
atá 'na fáinne san
ḃfarraige ḋearg. Deanfaiḋ
muid dá priaċán dúinn féin
agus gabfaiḋ muid ann.
nuair a ḃéas mé ann
feicfiḋ mé cá mbeiḋ sí
leis an solus a ḃéas ar an
ḃfáinne. Ansoin deanfaiḋ
mé easgan díom féin agus
gabfaiḋ mé go dtí í.
Draoiḋeadóir a bí ionam

sa i n-gleann na n-gealt agus.
___ ní raiḃ aon ḋuine i n-don a
ḋul go gleann an Mairgnis
ariaṁ go n-deaċaiḋ mise ann
agus feoḃ é an ċaoi atá-
orm aici anois. agus tá-
neart aimsir roṁat-sa"
adeir sé. ~~Sḟeain~~ Ċuir Jack
an sioḋa ar an mbroṁaċ
ansoin. Ċuaiḋ siad ansoin
go dtí an áit a raiḃ an
inġean agus ċuaiḋ seisean
ansoin agus rinne sé-
easgan de féin agus ċuaiḋ
sé agus ċuaiḋ sé agus ṫóig
sé an fáinne. Nuair a ḃí
an fáinne tóigṫí ansoin
d'eiriġ siad 'na dtrí-
bpriaċán go n-deaċaiḋ
siad go dtí an áit a

Raiḃ an ḃromaċ arísṫ. Nuair
a ḃí siaḋ ann ansoin ina
ḃpriaċaín ċuir sé-sean na
cruiscíní timpeall ar
muineál an ḃeirt acab —
an ṫaṫair agus an inġean.
"Nuair a ḃeas muiḋ a ḋul
ann anois" aḋeir sé-"caiṫfiḋ
muiḋ fanaċt árd as cionn
an ċnuic mar ḋá ḃfanfaḋ
muiḋ íseal lasfaḋ ~~muiḋ~~ na
lasraċaí atá ar éiriġ as
teinntí Ifreann muiḋ."
D'imiġ leóṫab ansoin agus
ní mórán uair go raiḃ
siaḋ ar ais arísṫ agus
na cruiscíní acab. Nuair
a ṫáiniġ siaḋ ansoin ċuimiṫ
siaḋ cuiḋe ḋen uisġe ḋen
ḃromaċaín agus ḋeiriġ

sé suas ina ḟear. Ċuimil sé ansoin de féin é agus ċuimil sé den fáinne é agus d'éiriġ siad suas ina bfear agus ina mbean. Ċuir an fear ansoin iallaċ ar Jack blogam maiṫ de ól agus níor fág sé aon áit ina ċraiceann nár ċuimil sé de é. Ansoin ṫug sé ag an mbainríoġan an cruiscín uisge eile. Nuair a ṫug sé isteaċ an t-uisge ansoin ~~aige~~ aici ċuir sí síos pota mór millteaċ uisge agus ċuir sí fiuċaḋ é. ~~Cuimil~~ bain sí di a cuid éadaiġ agus ċuimil sí cuid den uisge uirṫi féin agus ansoin ċuaiḋ sí de léim

síos sa ḃpota agus aníos as
arís. "Ní pósfaiḋ mise aon
fear go bráṫaċ aċ an
fear a ḋéanfas é sin"
adeir sí. "Déan é sin"
adeir a faṫaċ. "Ní ḋéanfaiḋ
mé" adeir Seán "Déan tú
féin é ó ṫárla gur tú tá
siúl 'gá pósaḋ. Ní raiḃ mise
aċ a ḋéanaṁ sorlígeas
ḋuit a gcoinniḋe. Ná
ḋéanainn-se é naċ ann
a ḃeas an ḃean." Luaiṫ
a ḃíoḋaḋ a bainnt an
ḃean ḋe anson ḋeiriġ
sé agus stripeál sé é
féin agus ċuaiḋ sé ḋe léim
sa ḃpota mór síos agus
aníos ḃí sé caillte sáṫ
ḋa ḋtáinig sé aníos as.

Ċuir Seán an donn an faṫaċ
agus ċuir sé go breaġ fiúntaċ
freisin é — mar bí an teaġar
breaġ faġtaċ inṡiaḋ aige. bí sise sásta
an ġoin nuair a bí an faṫaċ
curṫa. "Ba ceart duit anois"
aḋeir sí "a ṡiul sa bfairrige
ḋearg agus an fáinne atá
ann a ṫabairt agam: níl
mé cur aon ġeapa ort"
aḋeir sí ać ba ceart ḋuit
a ṡiul ann dom". "Ní ġabfaḋ
muise" aḋeir sí. Nior ṁisde
liomsa anois dá mbeiḋfeá
a cur ġeapa go ceann
seaċtaine orm aċ ní
ġabfaiḋ mé aon áit níos
mó duit". "Bóiḃ mise ní
ṗósfaiḋ mise ṫú" aḋeir
sí "nuair ṫaċ ḃfuil tú

Ḋíul ann soin go ceann trí oíḋċe
go dtiubrfaiḋ mé trí cinn de
ṡeódaí duit agus mara mbeiḋ
siad aiġ dom lamfiḋ mé an
cloigeann díot." "Ní bainfiḋ
~~mé~~ tú an cloigeann díom sa"
adeir sé "mar ní tiubraiḋ mé
ċeaḋ ḋuit." "Tiubraiḋ mise trí
ṡeóidí duit" adeir sí "trí
oíḋċe i ndiaiḋ a ċéile agus
mara mbeiḋ siad sin aiġ
ḋom ní pósfaiḋ mé tú"
adeir sí. "Muise go deimhin"
adeir sé "ní fearr liom
sa. a ~~posfaiḋ~~ pósaḋ." San
oíḋċe anson ṫáinig fear
ġleann na ngeallt ċuig
fadaleis. "Ḃoiḋ is aḋ tá
an clainne is fearr
faoi'n doiṁan" adeir

sé claiṁe an ḟaṫaiġ sin,
agus tiubṙaiḋ miṡe clóca
freisin ḋuit" aḋeir sé "a ċuirfeas
tú ort, nuair a ġabḟas sí sin
amaċ go leanfaiḋ tú í agus
naċ mbeiḋ sí i ndon ṫú
ḟeiceál agus beiḋ ḟios aiḋ
cá ngabḟaiḋ sí" aḋeir sé.
San oiḋċe anṡoin ṫug sí
pláta óir ḋó. "Bíoḋ sé sin
aḋ ḋomsa a ṁáireaċ"
aḋeir sí "ní mara mbeiḋ
bainḟiḋ mise an cloigeann
ḋíot." Leag sé an áit
eicínt eile é – ruḟ go
bḟaca sí é. "Ċreidim naċ
gcoróċaiḋ sé as sin go
dtí a ṁáireaċ" aḋeir
sé. 'S gearr go bḟaca
sé á breiṫ ar a bpláta

í agus a ṡúil amaċ. Ċan sé
í. "Cáiṫ ní ṡúil" aḋeir sé.
Ní ḟaca sí aṁarc a ḃí air
aċ go gcuala sí a cainnte é.
"Ḋonas 's tubaiste síorraiḋe ort"
aḋeir sí "Tá me-ṡúil ino
ġraiċe. Cáiṫ inṗa ṡúil".
"Ḋonas 's tubaiste síorraiḋe
ort sa" aḋeir seisean "Tá
inṗe a ṡúil ino ġraiċe féin."
Ġreaḋ sí léiċi agus ġreaḋ
seisean ina ḋiaiḋ. Níor stop
sí go nḋeaċaiḋ sí go
h-Ifreann. Ṫug sí an pláta
don ḋiabal beag. "Mara mbeiḋ
sé-sin a ḋ ḋom-sa a ṁáireaċ
ní beó beas ní 'ino ḋiaiḋ"
aḋeir sí. Rug a ḋiabal
beag ar a bpláta go
gcuirḟeaḋ sé 'n gcóra é.

nuair a ṫit sé - é - ċur sa ~~bpl~~
gcófra ruġ Seán ar a bpláta agus
ḃain sé an cloigeann ḋe an
ḋiaḃal. Ṫáinig seisean abaile
agus ṫáinig sise abaile i ndéiḋ.
nuair a ḋ'éiriġ sí ar maidin
ḋ'fiafruiġ sí ḋe a raiḃ an
pláta aige. Duḃairt seisean
go raiḃ agus ṫaspáin sé ḋí é.
Ní raiḃ aon ṁaṫ ḋe ḋá ḋaṫ
ḋéag nuair ṫáinig uirṫi. Nuair
a ṫáinig an oiḋċe ansoin ṫug
sí spúnóg ḋó. "Beiḋ sí sin
a ḋ'ḋomsa ar maidin" aḋeir
sí. "Ná bíoḋ faitcíos a ḃiṫ
ort nuair mbeiḋ" aḋeir sé.
nuair a ċonnaic sé - a ḋul
amaċ í agus a tabairt a
spúnóg leiṫi lean sé í. "Caiṫ
tú ḋul" aḋeir sé. "Donas ...

tubaiste síorraiḋe ort" aḋeir sí
"tá mé ḋul ino ġraiṫe. Cáiṫ
tú féin a ḋul." "Donas 's
tubaiste síorraiḋe ort sa" aḋeir
sé "tá mise a ḋul ino ġraiṫe
féin". Níor stop sí go nDeaċaiḋ
sí go hIfreann agus níor stop
seisean go nDeaċaiḋ sé 'na
ḋiaiḋ ann. Gur ṡín sí an
spúnóg ag an diabal mór í.
"Má ḟeicim se í sin a Ṁairéad"
aḋeir sí "ní ċloefaiḋ sé go
maiṫ ḋom". Nuair a ṡíṫ
an diabal mór an spúnóg
a leagan isteaċ sa gcóra
abí ann rug seisean ar
a spúnóg ina láiṁ agus ṫóig
sé an diaḃal í agus
ṫairrig sé an láiṁ eile
agus bain sé an ceann

sé. Ṫug sé leis aḃaile arís
an spúnóg. Nuair a ḋ'éiriġ
sí ar maidin "ḃí fuil an spúnóg
a's" adeir sí. "Ó deirim
tá" adeir sé. Ṫáinig seaċt
uḋáiṫ uirṫi in aġaiḋ gaċ
ḋáiṫ ḋá ḋtáiniġ ċeana uirṫi.
"Ní ḃeiḋ ann aċ an oiḋċe
anoċt" adeir sí "má ḃíonn
an ruḋ a ṫiubharfaḋ mise
ḋuit anoċt a's ḋom a ṁáireaċ.
San oiḋċe anso arís ṫug
sí ċiar ḋó. "Má ḃíonn sí
sin a's ḋomsa a ṁáireaċ"
adeir sí "beiḋ muid a' ḋul
a pósaḋ." Ḃí sé faire ar
a gciar aċ sgearr go
ḃfaca sé a tabairt léiṫi
an ċiar í agus a ḋul amaċ.
Lean sé í. "Cá'l tú dul"

adeir sé: "Donas is tubaiste
ṡiaruiḋe ort" adeir sí "tá me-
siuḃal imo ġraiṫe. Cáiṫ mé féin
a siuḃal." "Donas is tubaiste
ṡiaruiḋe ort-sa adeir sé "tá
mise a siuḃal imo ġraiṫe féin.
Níor stop siad go ndeaċaid
siad go ndeaċaid siad go
h-Ifreann agus go dtug sí
an ciar don sean diabal ~~[struck]~~ "agus
leasguiġeann sí uait" adeir
sí leis do ċloiġeann a ċiaraḋ."
Nuair a d'iompuiġ an sean
diabal ṫart a siuḃal a leagan
suas an ċiar rug seisean ar
an gciar ina láiṁ agus
ṫairrnig sé an claiṁe leis
an láiṁ eile agus bain sé
an cloiġeann dien diabal
agus ṫug sé leis an cloiġeann

agus an ċiar. Nuair a ḋiarr
sí an ċiar ar maidin air ṫug
sé anuas an ċiar agus an
cloigeann. "Seaḋ é anois"
adeir sé an cloigeann abí
tú a raḋ a ṫeastuiġ a
ċiaraḋ leis an gciar agus
ba ċeart duit féin é ċiaraḋ
anois." Ní raiḃ fios aici ar
'na suiḋe nó 'na seasaṁ
abí sí, ní raiḃ fios aici
cé'n rud a ḋeanfaḋ sí léiṫi
féin. "Tá muid a dul a
pósaḋ anois" adeir sí. "Níl
muid a dul a pósaḋ" adeir
sé. "Tá tusa pósta ċeana"
adeir sé. "Táim" adeir sí.
"a ḃfuil tú i ndon anois"
adeir sé – 'an ċaoi a ċuir
tú ar tfear agus ar

ṫaṫair agus do ṁáṫair agus ar
do ḋreaṫair a leiġeas." "Níl ann"
adeir sí. "Níl mé i ndon tada
a ḋéanaṁ anois" adeir sí.
"Tá mo ċuid ċeannpoirtí marḃ
a's sa — na stábla." "Ar ḟan
deóir a bí 'dean uisge a'd"
adeir sé. "Ní mé go leór
e" adeir sí. "b'féidir go
leiġeasfaḋ an méid-sin féin
do ḋreaṫair" adeir sé. Fuair
sé an tuisge ansoin naiċe
an méid a bí ann agus ċuimil
sé dhen Stud a Bello e —
agus ḃeiriġ sé suas 'na
ḟear bréaġ. Nuair a bí sé
ṫóigṫí ansoin. "Tá an ḟear
anois" adeir sí "agus an aṫair
agus mo ṁáṫair gan ṫóigeál
a bíṫ fós." "Is tú is

Cionnṫaċ" aḋeir sé- "naċ tú
féin a ċuir an ċaoi sin orraib."
"naċ gcaiṫfinn é ḋéanamh"
aḋeir sí- "nuair atá mé-
síoṫṫa leis na diabail." "bíoḋ ta-
ċuile ṡórt ceart anois" aḋeir
sé- "aċ taṫair agus do ṁáṫair
agus fan siaḋ sin ar a leaċ
go bráṫaċ". "Tá" aḋeir sí "ṁá
tá an muinntir eile ceart."
"Tá" aḋeir seisean, "tá an
muinntir eile toigiṫ amsa.
Agus tá mé aḋeir sé- a ḋul
a pósaḋ na h-inġeana. Is fuṫa
a fuair mé an geasa" aḋeir
sé-. Is uiriṫi atá an ċul ruaḋ
aḋeir sé-. "Sí an bean
is breaġṫa faoi'n ḋoṁan
í" aḋeir sí-. "Aċ ní raiḃ
tusa go breaġ" aḋeir sé-

"Mar bí an oiread sin diabal
iomaṫ agus naċ bḟéudfá beiṫ
go breáġ."
Ní raiḃ sé i bḟad ṫar a ḃeiṫ an
sin go dtáinig an fear agus
an mac agus ingean isteaċ
neab. Agus arís ċaiṫ siad
an oiḋċe trian le fiannaiḋeaċt
trian le sgéaluiḋeaċt trian
le suan sáiṁ agus fíor ċoḋlaḋṫa.
Nuair a ḋ'éiriġ siad ar maidin
ansoin "a ḃfuil tusa ṡiúl a
ṫabairt na hinġeana seo ḋomsa"
aḋeir sé leis an aṫair. "Táim"
aḋeir sé:- "a ḃfuil tusa ṡiúl
dá ṫabairt ḋom" aḋeir sé
leis an máṫair. "Ó muise táim"
aḋeir sí agus mo ṡeaċt
míle beannaċt."
Ḋimṫiġ leo ṫab ansoin agus

Ċuir siad fios ar ṡagart méise
agus ar ċléireaċ uisge gur
pósaḋ iad. Nuair a ḃí siad pósta
ansoin ḃí bainis seaċt n-oiḋċe
agus seaċt lá acab. Ní raiḃ
fios cé b'ḟearr an ċéad oiḋċe
ná an oiḋċe ḋeireanaċ le [illegible] ~~fuil~~
~~ġreiag~~ ġréigreaċa beoir
Loċlannaċa blas nár meala
ar ċaon ġreim agus gan aon
ġreim tur.
"Bíoḋ anois" aḋeir Jack
féudfaḋ sibse fanaċt ann
aonḟaċt liomsa ní ḋul go
Gleann an Ṁaġnuis ná ṫosnuiġeann
sibh é. Ní raiḃ mise ariaṁ i
nGleann an Ṁaġnuis agus
ní ġabfaḋ mé anois ann
mé féin ná mo ḃean."
Ċuaiḋ siad san ansoin

go Gleann an Marguis agus d'fan seisean agus a bhean san áit a raibh siad.

Chuaidh siad an tath agus chuaidh uiṗe an Clochán. Níor ṫug siad dóib ach bróga páipéir stocaí bainne reamhar, buainis loiṫ ṗighinn airgid. Ḋól mé-tig Ċroċuileáir a Ċroċuláir i gCathair Luimnigh é. Bhí an coileach a ríc orm agus dá mbeireadh an ċearc orm ní ḟásfaidh sí deoir ionam.

22
9
35.

Col ceathar do Mícilín a d'innis an sgéal seo dó. Tomás 'ac Domhnachadha a bhí ar an gcol ceathar seo. Sé d'innis do Mícilín na sgéalta is fearr atá

4136

I. Tíġeaċtra an aiġín maiḋe.

II. Sġéal Ċaṁríoġan Ġleann Uaiġnis.

III. Sġéal an Ta ṫuiA feadar ó hIfernin.

naoṁ Pádraig

Cuairtiúġaḋ na mbóṫar a siocraí
na hoiḋċe

Éin-fhreagra ar an litir seo, is mar seo ba choir é stiúradh:—
(Any reply to this communication should be addressed to:—)
An Rúnaí,
An Roinn Oideachais,
Baile Átha Cliath,
fé'n uimhir seo:—
(and the following number quoted —)

SAORSTÁT ÉIREANN

AN ROINN OIDEACHAIS,

BAILE ÁTHA CLIATH,

7 Deire Fomhair '32.

Seán MacGiollarnáth, D.J.,
Fort Eyre,
G a i l l i m h.

A Chara,

Seo chugad fromhadh ceartuighthe de "Mhac na Mná Déirce" agus puinntí marcáilte ann le cur faoi do bhrághaid.

Ná cuir aon mhoill air má thig leat chor ar bith é.

Mise, le meas,

Seán Mac Lellan
Oifigeach Foillsiúchán.

mtr.

Faraor
bánigire   Ina
a' guil   Ino   m mo
ra graogal   12'   Indo
có   beeó   before vowels etc.
ríos uaim   bóthar leathan
Miss Stoney. Gallery 6.   this way
ra stompa nó ra tstompa
Ino   ra tstompa
ra tsiopa
ón tsiopa
ann luib
Tá mo réasún féin agam air

I ndóigh nach   G. 21
nít a ndó   a dtugar
cium gan í

dómo
dom'

mo comairle-ra ?

I n-aghaidh nanvaí boic   G. 19

Coinneáil   G. 20
Leaba
Sinnsear gaoire
Muire

? Léir an mbóthar a bhuailis ? ? ?
Ná déan faillí sul ann a bhí ann a ghabhail ann
a bhí bog ...

Is maith an trainail tréigthe ar an féin

do gcoinnealbhaidh   Sáraithe   Teangaire
current requirements   ag ropadh ? ag gáirad   Teangaireacht
buaireadh a dtagraí air   strong ahead   Cothú-ghéag
Forcadán a buide   Coinneáil
bean (Dinneen)   Coinnmide   one or
cor gub   whom persons are
maidenhair   quartered
Frióin   Cuingir capall
Tánlú
gul i gcoir a' tionóil   i bhfarar
Lán   Rabán
umhla   forcear
easpogán   faróg
earbóg   fanantóir
úinnseann ... carna na canúint   tarragán
Tugann sé fabhóg ...
a' gáir magadh
Gorrdóg   Caitnighim
Clárluighneoir   Liúrach Iolraigh
...   Lúthmar
d'imigh gach anáil   Spréalacán
... ag rinnce le reilge.   Spreagadh na dtéad
Faoileánl mhór riobanach

The mystery of Hillard

me féin le briseaḋ croiḋe. Bhí fios
aige ansoin go mba é a aṫair a bhí
ann, agus ṫug sé leis é go dtí
teaċ a ċlabain, gur ċuir sé
éadaiġe air agus go raiḃ ċuile sórt
ar foġnaṁ le faġail aige ann. Faoi
ċeann seaċtṁaine bhí an bhliain
suas ar ġeall sé féin agus na
dreáṫaraċa a ṫeaċt le ċéile san
áit ar sgaradar le na ċéile. Ṫáinig
sé ann agus bhí na sgór dreáṫaraċa
ann roiṁe. Labhair a dreáṫair is sine
agus dubhairt sé go raiḃ an fear a
b'fhearr uilig acab ar iarraiḋ - an
mac a b'óige. (Rinne sé fear ċoṁ
breaġ agus nar aiṫniġeadar é.)
Dubhairt sé seo go bé féin a bhí ann.
Ṫug sé leis iad go dtí teaċ a
uncail agus ċuadar féin agus an
tAṫair abhaile arist.

19/11/33

Paidín Mac ~~Cába~~ Cápín agus na Sídeógaí

Sé an áit a raiḃ ~~Páidín~~ Páidín Mac Cáḃa ’na ċoṁnuiḋe
i ḃparóisde Aġaiḋ Cuain. Tá aiġáin ins an ḃfoġmar
ḋíriġ sé amaċ suas an ġort go ḃfeicfeaḋ sé an spraiḃ an
ċruiṫneaċt 7 ~~...~~ ndon a ḃainte. "Up-Up," ar seisean,
tá sé aibiḋ, ṫar a ḃaint." D'éiriġ sé ar maidin an-
ṁoċ Dia Satairn. Ruġ sé ar a ċorrán agus ṫosuiġ sé
ag baint na cruiṫneaċt’. Níor ḃfada a ḃí sé gur
ċonnaic sé fear agus capall ag teaċt taoḃ amuiġ ~~de~~ den
ċlaiḋe. "Is maiṫ é do ċultán cruiṫneaċt," ar seisean.
Ṫóg Páidín a ċeann. "Tá sé go han-ṁaiṫ, a ḋuine
uasail," ar seisean, "aċt tá sé aibiḋ gan ~~(or a ġaḃ)~~
a ḃaint." "Éist liom anall," ars an duine uasal.
"An ḋíolfá liom-sa cúpla uair a ċluig tráṫnóna agus
ġeoḃfaiḋ mé bainte, ceangailte, srucáilte do ċuid
cruiṫneaċt, agus geallaim duit go ḃfeicfiḋ mé slán
sábháilte tú gan díoḃáil ar biṫ duit." "Ṁágam ó Dia,"
arsa Paidín, "gur maiṫ liom ~~a ċead~~ an ċead fágáil." / "Ḃí réiḋ"
arsa an duine uasal, "ar a cúig a ċlog tráṫnóna,
agus ḃí ṫarr annseo." Isteaċ le Paidín ins an
ṫeaċ agus a ċorrán ar a ~~ġuallain~~ ġualainn. "Arra ḃ’anam
ón diaḃal," ars an ḃean, "cá ḃfuil tú ag teaċt
agus do ċuid cruiṫneaċt’ amuiġ gan a ḃaint"?
"Na bac leis an gcruiṫneaċt," arsa Paidín, "ċí cuir síos
braon uisce go mbearrfaiḋ mé mé féin." "Arra go ~~...~~
léiġfeaḋ an diaḃal ṫú! Cén mí-áḋ atá ort?" "Na bac leis," arsa
Paidín. "Déan an rud atá mé ráḋ leat". D'imṫiġ sí amaċ
le ~~cnoc~~ ċuṫaċ agus an uair a ġaḃ sí amaċ an doras ċonnaic
sí an cultán cruiṫneaċt bainte, ceangailte agus
srucáilte. "A-bub-bú," ar sise, ag bualaḋ na
mbos ~~le~~ faoi ċéile, "a ḋiaḃail," ar sise, "tá tú sna
daoiniḃ maiṫe." "Na bac leis," arsa Paidín.

Ḃí sé ag siuḃal ṫarr go dtí an cúig

a ċlog, agus ar buille an ċúig ċáinig an sluag sidhe
ó ċnoc ~~mag~~ meádh aníos agus d'árduig siad leobṫa
Paidín, agus 'ré an áit a rabadar ag dul suas ar
an gcaislín tiar, idir Áit an Ríog agus an Turlaċ
mór is áit a raiḃ ~~posadh~~ lánamain óg á bposadh
an lá sin. Bhí bainis mór ann agus bhí na daoine
maiṫe leis an ḃean óg a ṫabairt leobṫa an oidhċe sin
agus ġí raiḃ (~~fúir~~ son) sin i ṫabairt leobṫa go
gcéangfaiḋ duine saoġolta droċ-ṡúil ~~ḋiṫi~~ oirṫi.
Ċuir na sidheógaí (~~ṗáró~~) bannaḋ ar Paidín an uair
a ḋéanaḋ an ḃean óg sraoṫ seoiċan a ndéarfaḋ sé
"Dia is Muire linn" "déarfaḋ sin" arsa Paidín. Bhí an
ḃainis á caiṫeaḋ ins an teaċ seo. Meall mór
daoine ann. Bhí na sidheógaí agus Paidín ṫuas
os cionn na ndaoiní. Bhí an lánamain óg na suidhe
ag ceann an ḃuirḋ ṫíos. Bhí rí-rá agus spóirt
cainnt agus comrádh ar bun ar fud an tiġe. Ċuir
an ḃean óg nua-pós~~ta~~ta sraoṫ aisti. "Dia is
Muire linn" arsa Paidín. Ċeannuig na sidheógaí
ṫarr air. "Tuige a ndubairt tú sin" ar siad san.
"Ní ḃfaġainn gan raiḃ fios agam é" arsa Paidín.
"Ná déin arís mé é" arsa ceann aca. Is gearra
arís a ċuir an ḃean óg sraoṫ aisti. "Dia is Muire
linn" arsa Paidín. Rug na sidheógaí air agus ċaiṫ
siad síos é i gceart lár an ḃuirḋ ag lár na bainise.
Leaġaḋ boird agus caṫaoireaċa agus roinneaḋ daoine
ṫrí-na-ċéile agus riṫeadar amaċ na gcorr agus na
gcarraigreaċ. "Hold, Hold" a deirá Paidín, "na bíoḋ faitċeas
oraiḃ a ṁuintir". Ṫóg sé seaċtmain fada Paidín
fagail a ċur ins na daoine, gur ṁíniġ sé an sgéal
ḋóiḃ. Bhí ite agus ól ag Paidín go maidean.
Nuair a bhí a ḃainis ṫarr "tá sé in am agam" arsa Paidín
"a ḃeiṫ ag triall abaile". "Tá mé an buiḋeaċ ḋíoḃ" arsan
fear óg nua-ṗósta "is tú sábáil mo ḃean" 'Mai le

Caislín Nua = Greyfort

Paidín. Ḃuail sé smugairle ar a ngaide agus ċaill sé abaile. Ní raiḃ duine na suidéam ar an mbaile ar ngaidín dá doingaig nuair a ṫáinig sé abaile. Fuair sé a ċulán cruinigeair sgaoilte, caithe soir siar. "Áris go bráṫ" arsa Paidín "ní beiḋ aon déalaiḋ leis na daoiniḃ maire agam". Ċaiṫ sé féin agus an sean-ċailín ag tróid ar feaḋ seaċtṁan. Sin mar ċríocnuig Paidín mac Cara agus na Sídeogaí.

Recorded by : John Treacy (32), Court Clerk
Tuaim, Co. Galway. June 1930
Storyteller : Barty Walsh (70), Béal Chláir,
Tuaim.